Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem
NAJER FOLKSBLAT
פרייז 15 גראשען
היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 206 | Łódź, Niedziela, 2 września 1934 r. | צוועלפטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג, כב אלול תרצ״ד | № 206

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — 224=71 אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל.

צו דער גאנצער לעהרערשאפט!

צוליב דעם, וואס אלע ביזאיצטיגע לעהרער זענען בעזייטיגט געווארען אהן שום סבות פון פרוי קלארע וואלפסאנס פאלקס- און פרעבעל-שולען ווערט דערקלערט

א באיקאט אויף אלע לערער-פאסטנס

אין די אויבענדערמאנטע שולען.

פראפעס. לעהרער-פעראיין פון יוד. שולען אין פוילען. הויפט-פערוואלטונג.

צענטר. יודישער האנדווערקער און קליינאינדו-סטריעלער פערבאנד אין דער לאדזער וואיע-וואדזשאפט, פילסודסקיעגא 69 פריהער פאלודניאווע 4

לשמוע אל הרנה ואל התפלה

מיר מאכען בעקאנט, אז אזוי ווי אלע יאהר ווערט אויך היי-יאהר ביי אונז געדאוונט די **ימים נוראים.**

דאס דאווגען קומט פאר אין א ניי פריש-רעמאנ-טירטען לאקאל אויפ׳ן ערשטען שטאק. מיט ערשטקלאסיגע חזנים און א גוט איינשטודירטן כאר.

דער בילעטען-פערקויף קומט פאר טעגליך פון 10 ביז 2 און פון 5 ביז 9 אווענד

דער קאמיטעט.

ענגלישער זאל אל. 1. מאי 2

לשמוע אל הרינה ואל התפלה!

עס ווערט בעקאנט געמאכט, דאס עס איז אונז געלונגען צו אנגאזשירען אויף די הייגטיגע ימים נוראים דעם בעליבטען און טאלאנטפולען דאווענער און זינגער השו״ץ

הערש האראוויץ

וועלכער בעזיצט א קלינגענדע ריזען-שטימע מיט הויכע קוואליפיקאציעס און וואס האט זיך שוין קונה שם געווען מיט זיין זיס הארציג דאווענען בעציבערנדיג די מתפללים מיט זיינע מתיקות׳דיגע תפלות מיט א גרויס און גוט-איינשטודירט כאר. בעקוועמע פלעצער.

פלעצער ווערען פערדינגען א גאנצען טאג.

מיט אכטונג די איינהאבער.

ווארנונג!

דערמיט ווארנען מיר די פערוואלטונג פון שניידער-ארבייטער-פעראיין, קילינסקיעגא 43, און פאדערן אויף אפצושטעלען די טעראר-אקציעס געגען אונזערע מיטגלידער און אין דער ערשטער רייה געגען אונזער מיטגליד

גרזשיבאווסקי חיים פון 11 ליסטאפאדא 3,

אין געגענפאל וועלען מיר נישט זיין פעראנטווארטליך פאר די פאלגן און וייטערע שריט, וואס מיר וועלן זיין געצוואונגען געגען אייך אנצונעמען.

ד פערוואלטונג פון דאמען-שניידער כאלופניקעס-פעראיין פאמארסקא 53.

אלע בעזיצער פון פרייע איינטריטס-בילעטן אין דער סינאגאגע א.נ. יאראטשינסקי, פאמארסקא 46

ווערען העפליך געבעטען זיי צו בצייטען צו די קומענדיגע יום-טובים אין דער סינאגאגע, טעגליך צווישען 8—9 אווענד ביז ד. 4/9.

דאס נישט בענייטען די שטערט ביים דעם קאמיטעט דאס רעכט זיי צו פערדינגען.

דער קאמיטעט.

פ. ס.: שבת און יום-טוב דאווענט דער בעקאנטער קאנטאר משה זשאלאנדזש. שבת איז דער איינטריט פריי.

וויכטיג נייעס!!

דערמיט טייל איך מיט דעם ג׳ פובליקום, אז דינסטאג, דעם 4. סעפטעמבער 1934 קומט פאר

די פייערליכע ערעפנונג

פון דער ניי-מאדערן איינגעארדענטער

צוקערניע א.פ. „ITALJA"

פיעטריקאווער 62, טעל. 214-87

(פריהער גריצהענדלער)

און עמפפעהל זיך דעם ג׳ פובליקום.

מיט אכטונג

Cukiernia „Italja"

Piotrkowska 62, tel. 214-87

א הארציגען זייט געזונד

ווינשען מיר אונזער משפחה, חברים, פריינד און בעקאנטע צו אונזער אפפאהרען

נאך ארץ-ישראל

היינט זונטאג, דעם 2/9, 2 א זייגער נאכמ. פון פאבריקס-באהן-הויף.

להיתראות בארצנו.

ישראל גערשענאוויטש און פרוי

זוהן און מוטער

אונזער חשוב׳ן פערוואלטונגס-מיטגליד

ה׳ ישראל גערשענאוויטש

צו זיין אפפאהרען **נאך ארץ-ישראל**

ווינשען מיר א הערצליכען פאהר-געזונד און פיל גליק.

דער ראט און פערוואלטונג

פון צענטראלען יודישען האנדווערקער און קליינאינדוסטריעלער - פערבאנד אין דער לאדזער וואיעוו. לאדז, פילסודסקיעגא 69 (פריהער פאלודניאווא 4)

דעם חשוב׳ן

ה׳ ישראל גערשענאוויטש

מיט זיין פאמיליע

צו זייער אפפאהר נאך ארץ-ישראל ווינשן מיר א גליקליכע רייזע

י. רעדלוס און פרוי

צום אפפאהרען קיין **ארץ-ישראל**

פון אונזער ליבע שוועסטער, שוועגערין און שוואגער

באשע און ישראל גערשענאוויטש

מיט זייער זוהנעלע און מוטער

ווינשען מיר זיי א הארציגען פאהר-געזונד

לאה און יעקב נאלדמאן

ביילה און ישראל גרינבערג

א גליקליכע רייזע

ווינש איך מיין ליבען חבר

גערשענאוויטש

מיט זיין פאמיליע

צו זייער אפפאהרען נאך ארץ-ישראל.

שלום שווארצאווסקי און פרוי.

לשמוע אל הרנה ואל התפילה

Pensjonat „ROZALJA"

Uzdrowisko „Włodzimierzów"

przez Piotrków

עמפפעהלט ערשטקלאסיג כשר עסען, אויך דיעטיטשנע. הערליכע זוניגע צימערן. נעהמט אן בעשטעלונגען אויף אלע יום טובים. :—: אלעארט פערווילונגען. אנגענעהמער אויפענטהאלט.

ווענדען זיך אויפ׳ן אויבענדערמאהנטען אדרעס.

השבת אבדה

פאהרענדיג נאכטען פון טראמוואיאווע דורך נארוטאוויטשא ביז פיעטריקאווער, איז פערלוירען געווארען א ביכעל פון חובות, וואס האט פאר קיינעם קיין ווערט, אין שווארצע טאוולען. אפצוגעבען געגען בעלוינונג קילינסקיעגא 142 רעזנער טעל. 233-86

עלעגאנטע

דאמען-היטן

Modystka

„TOLA"

23 Zawadzka 23

יום-טוב-מאכלים

גראטען אויסגעצייכענט גוט

ווען זיי ווערען געמאכט אויף פרישער „מנורה"

אלע געקאכטע און געבאקענע מאכלים וועלען אייך אום יו״ט דאפעלט גוט שמעקען. ווען איהר וועט נוצען די פרישע כשר-מארגארינע „מנורה" אלס חלוק צו אלע אנדערע שלעכטע פעטען איז די כשר-מארגארין „מנורה" תמיד גוט געפאקט אין 1/4 ק״ג פעקלעך. אין קיין שום שטוב טאר ניט פעהלען!

כשר

MENORA

MARGARYNA

לשמוע אל הרנה ואל התפלה

די געזעלשאפט „חסד ואמת"

אין לאדז, פיעטריקאווער 61, טעל. 242-95

מאכט בעקאנט, אז אין איהר אייגענעם לאקאל וועט געדאווענט ווערען

די ימים-נוראים און שמע״צ

מיט די בעסטע חזנים.

בילעטען-פערקויף אין קאנצעלאריע פון פעראיין טעגליך פון 12—1 און פון 5—8 אווענט.

דער לאנג-יעהריגער

פענסיאנאט פזשיגורסקי

האט זיך איבערגעטראגען נאך קאלומנע

און וועט זיין טעטיג א גאנצען ווינטער און נעמט אן געסט צו די בעפארשטייענדע יום-טובים צו מעסיגע פרייזען.

דעם שוועך-געטראפענעם ה׳ **אברהם פיאסקאווסקי,**

אונזער חשוב׳ן חבר און פונדאטאר פון דער ארגאנזשעריע ביים אינטערנאט און פערמע אין העלענובעק, צוליב׳ן טויט פון זיין פרוי

הדס נ״ע

דריקען מיר אויס אונזער טיפסטען מיטגעפיהל, המקום ינחמהו בין שאר אבלי ציון וירושלים.

די פערוואלטונג פון

אינטערנאט פאר יודישע קינדער און פערמע אין העלענובעק.

אונזער טיפסטע מיטגעפיהל דריקען מיר אויס אונזער חשוב׳ען שעף ה׳ **א. פיאסקאווסקי** ווי אויך דעם מייסטער מ. טוגענדמאן, צוליב׳ן טויט פון זייער אונפערגעסליכע פרוי און שוועסטער

נ. ע. הדס

זיים געטרייסט מיט די טראדיציאנעלע ווערטער: המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.

די ארבייטער און ארבייטערינס

פון דער פירמע „א. פיאסקאווסקי"

די דייטשע ווירטשאפטל. קאטאסטראפע

די ווידוי פון ד"ר שאכט

בערלין, 1 (ספ. טעל.)

דער פרעזידענט פון דער מלוכה-באנק ד"ר שאכט האט היינט אויף א קאנפערענץ פון אגרארער, געהאלטען א גרויסע רעדע וועגען די אינטערנאציאנאלע חובות און קרעדיטען.

די סיבה פון דער שלעכטער קאניונקטור אין פערשידענע לענדער — האט ד"ר שאכט געזאגט — איז, וואס מען בעמיהט זיך צו לעזען דעם קריזיס מיט קינסטליכע פעראָרדנונגען. הגם זייער אפט זענען די דאזיגע פעראָרדנונגען בעגרינדעטע און נויטווענדיג. אבער זייערע רעזולטאטען בלייבען באר־רייך־לאקאלע.

די וועלט-קאניונקטור קען זיך פערבעסערען נאר דאן, ווען מ'וועט פערבינדען צווישען זיך דאס, וואס עס לעבט איבער יעדעס לאנד בעזונדער און דורך איינשטעלען געזונטע בעדינגונגען פארן וועלט-האנדעל. דאס איז אבער אין איצטיגען מאָמענט אוממעגליך צוליב דעם, וואס דער אינטערנאציאנאלער קרעדיט איז פאראליזירט.

די בעהויפטונג, אז שולדיג אין וועלט-קריזיס איז דער וואלוטע-כאאס — זאגט שאכט — הייסט, נישט אריינדרינגען אין אמת'ן תוך פון דעם פראבלעם. דער וואלוטע כאאס שפילט א ראלע נאר אויף אזוי פיל, אויף וויפיל עס עקזיסטירט די מורא, אז די לענדער, וואס האלטען זיך ביים גאלד-פאריטעט, קענען ווערען געצוואונגען צו א דעוואלואציע, און דאס וואלט נאך מעהר בעשווערט דאס אויסגלייכען די האנדעלס-בילאנסען צווישען די לענדער מיט א דעוואלואירטע וואלוטע.

דאס ברענגען אין ארדנונג די וואלוטעס קען אבער געשעהען ערשט דאן, ווען עס וועט בעזייטיגט ווערען די הויפט-מניעה פארן געזונט-מאכען די וועלט-ווירטשאפט — דאס איז די בעלאסטונג פון די לענדער מיט די מלחמה-חובות.

פאר דער מלחמה האבען די חובות פון יעדען לאנד געהאט אונטער זיך א ווירטשאפטליכען אנשפאר. די וועלט-מלחמה האט דעם דאזיגען פונאנדערגעבויטען אינטערנאציאנאלען ווירטשאפטליכען מעכאניזם פערניכטעט. די שאדענס פון דעם דאזיגען פערלוסט טראגען אויס כמעט אויסשליסליך די דייטשען.

היינט — האט שאכט ווייטער געזאגט — איז די טראנספער-פעהיגקייט פון דייטשלאנד אינגאנצען אויסגעשעפט די דייטשען האבען שוין אינגאנצען בעצאהלט זייערע ווירטשאפטליכע חובות, ברענגענדיג דערביי די אומגעהויערסטע קרבנות. אבער די מלחמה-ענטשעדיגונגען, וועלכע מיר קומען, צום בעדויערן, נישט קיין ליכטגלויביגע פאר וואס פערזאגען באר רעגירונגען, קענען מיר שוין מיט אונזערע אייגענע כוחות נישט צאהלען. דאס פראבלעם פון די דייטשע חובות איז אזוי ארום א וועלט-פראבלעם. אזוי ווי די וועלט קען נישט און וויל נישט אננעהמען דעם עקספארט פון דייטשלאנד אין די ראהמען, וואס עס וואלט מעגליך געמאכט דייטשלאנד צו שאפען זיך די נויטיגע סומען אויף צו בעצאהלען די חובות — איז ממילא דערביי צוועקלאז יעדער פרוב צו צווינגען דייטשלאנד, זי זאל איהרע חובות צאהלען.

ווייטער האט ד"ר שאכט בעוויזען, אז דייטשלאנד קען נישט גייך אויפ'ן וועג, נישט פון דעפלאציע און אויך נישט אויפ'ן וועג פון אינפלאציע. ער וואדפט אויך אפ דעם פראיעקט פון אנ'אינטערנאציאנאלער קאנטראל. א קאנסעקווענט אדורכגעפיהרטע קאנטראל פון די בילאנסען פון יעדער בעזונדער מלוכה וואלט אונפערמיידליך געבראכט מיט זיך א גענצליכע צו־ווערדרונג אינ'ם וועלט-האנדעל.

די צוקונפט גופא, אין און פאר זיך, וועט קיין פערבעסערונג נישט ברענגען, נאר פערקעהרט — א גאנץ שרעקליכע פערערגערונג. ביז איצט האט די וועלט זיך נאך נישט אפגעגעבען קיין רעכענונג, צו וואסערע פאלגען עס וועט מוזען דערפיהרען דער פראצעס פון אנ'אינטערנאציאנאלער דעפלאציע.

שוין איצט איז די לאגע אזא — זאגט ד"ר שאכט — אז די דייטשע דעוויזען קלעקען אפילו נישט אויפ'ן בעגרעניצטען אימפארט. דייטשלאנד איז דערביי געצוואונגען מיט דער גאנצער ענערגיע צו עקספלואטירען די אייגענע רוה־שטאפען, איבערצוארבייטען אלטע מאטעריאלען און אפפאל און צו בענוצען זיך מיט ערזאצען.

מיר ווייסען גאנץ גוט, אז דערמיט שאדען מיר זיך אליין. דאך מוזען מיר אזוי טוען, ווייל קיין שום אנדערע וועג איז אונז נישט געבליבען.

אויסגעבראכן דער טעקסטיל-שטרייק אין אמעריקא

עם וועלען שטרייקען 800 טויזענד ארבייטער

וואשינגטאן, 1 (ספ. טעל.)

דער פארזיצער פון שטרייק-קאמיטעט נארמאן דראהט, אז ער וועט זיך ווענדען צו די ארבייטער פון דער זייד-און וואל-אינדוסטריע מיט דער פאדערונג זיי זאלען אויך צושטיין צום שטרייק.

גארמאן האט טעלעגראפיש ארויסגערופען די קאמיטעט-דעלעגאטען זיי זאלען קומען צו איהם אויף א קאנפערענץ. דער שטרייק אין דער בוימוואל-אינדוסטריע נעמט ארום 425 טויזענד ארבייטער. אויב אויך די אויבענדערמאנטע ארבייטער וועלען צושטיין, וועלען צוזאמען שטרייקען העכער 800 טויזענד ארבייטער.

גארמאן האט אויך דערקלערט, אז דער שטרייק-קאמיטעט פיהרט איצט אונטערהאנדלונגען מיט די פארזיצערס פון די ארבייט-אמטען, וועלכע בעמיהען זיך צו דערפיהרען צו דער ליקווידירונג פון קאנפליקט.

אין אייניגע ערטער האבען די ארבייטער שוין געווארפען די ארבייט.

וואשינגטאן, 1 (ספ. טעל.)

דער אויספיהר-ראט פון דער פעדעראציע פון די טעקסטיל ארבייטער האט אויף דער היינטיגער זיצונג שוין ענדגילטיג אויסגעארבייט דעם גענויען פלאן פון שטרייק. דער אלגעמיינער שטרייק איז שוין פראקלאמירט געווארען, שבת האלב 12 ביינאכט וועט די ארבייט איבערגעריסען ווערען.

די זייד-ארבייטער און די ארבייטער פון די אזוי גערופענע סינטעטישע געוועבריי וועלען איבעררייסען די ארבייט, ווען זיי וועלען בעקומען ספעציעלע בעפעלען.

דער פראקלאמירטער שטרייק נעמט ארום די ארבייטער פון טויזענד פאבריקען, מ'האט מורא ס'זאל נישט קומען צו קיין געוואלט-אקטען, הויפטזעכלי אין די מזרח-שטאטען.

בלוטיגער באנדיטען-אנפאל אויף א מאנדזשורישען צוג

פיל דערהרגעטע יאפאנער

כארבין, 1 (ספ. טעל.)

דער צוג, וואס ס'איז געגאנגען קיין הסינקינג, איז אראפ פון די שינעס, ווייל די שינעס זענען צענומען געווארען דורך באנדיטען.

די באנדיטען האבען אנגעהויבען שיסען אויפ'ן צוג. 13 יאפאנישע פאסאזשירען זענען דער'הרג'עט געווארען און פיל פערוואונדעט.

די יאפאנישע וואך האט געקעמפט מיט די באנדיטען 2 שעה צייט, לסוף איז זי בעזיגט געווארען. די באנדיטען האבען דאן בעהערשט 2 וואגאנען און אוועקגעפיהרט 6 פאסאזשירען, צווישען וועלכע עס זאלען זיך געפונען 2 אמעריקאנער און דענער.

אויפ'ן ארט פון פארפאל איז געקומען א סאניטאר-צוג, אבער די רעטונגס-אקציע איז געווען שטארק בעשווערט צוליב'ן גאס-רעגען. די קערפער פון די דער'הרגעטע זענען אזוי צעשניטען, אז ס'איז שווער זיי צו דערקענען.

לעטיש-ליטוויש-עסטישער אפמאך איז געשלאסען געווארען

פאריז, 1 (ספ. טעל.)

„לע זשורנאל" רעדט ארום די רעזולטאטען פון דער קאנפערענץ פון די באלטישע מלוכות אין ריגע.

די צייטונג שטרייכט אונטער, אז די צוזאמענארבייט פון די באלטישע מלוכות איז א רעזולטאט פון געפיהל, אז עס דראהט זיי בשותפות די דייטשע געפאהר. די פראנצויזישע דיפלאמאטיע קאן מיט סימפאטיע קוקען אויף דער איניציאטיווע, וועלכע דערגענצט גליקליך דעם סיסטעם פון לאקאלע פערשטענדיגונגען. ב

ריגע, 1 (ספ. טעל.)

אין דער ריגער פרעסע האט זיך היינט בעוויזען אזא נאטיץ:

דער בונד, וואס איז נעכטען געשלאסען געווארען צווישען ליטע, לעטלאנד און עסטלאנד, זעהט פאר א מעגליכקייט אז אויך אנדערע מלוכות זאלען צו איהם צושטיין, אויב אלע דערמאהנטע דריי מלוכות וועלען מסכים זיין. אזוי ווי איך אפמאך רעדט זיך בלויז וועגען באלטישע מלוכות, קאן דא זיין א רייד באר וועגען פינלאנד.

:0:

סערטיפיקאטען פאר דייטשע פליטים

ווארשא, 1 (יט"א טעלעפאניש)

דער פעראייניגטער הילף-קאמיטעט פאר די פליטים פון דייטשלאנד, האט בעקומען א מעלדונג פון פאלעסטינע-אמט אין בערלין, אז ס'זענען בעשטימט געווארען נייע 25 סערטיפיקאטען פאר דייטשע פליטים, וואס געפונען זיך אין פוילען.

איז נייעם
קאנצערט זאל
פיראמאוויטשא 3
ווערט געדאווענט
די ימים נוראים
צו ביליגע פרייזען.
דער זאל איז פריש רעמאנטירט און ווערט פערדינגען אויף חתונות, בעלער, פערוויילונגען און חנוך'ס.
בעמערק.: דער זאל איז פריי א גאנצען טאג.

Dr. med.
Haltrecht
צוריקגעקעהרט
ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 131-86
נעמט אן פון 8—11 מיטאג און פון 5—9 אוונט
זונטאג פון 10—1 בטאג.
עלעקטריזאציע.
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען

פארגאלד,
ביזשוטעריע
און לאמבארד-קוויטעס
צאהלט די העכסטע פרייזען
אלזידאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

ווער ס'זוכט א תכלית
פאר זיך, פאר א קינד (אויסוואהל פון א בערוף, שול א. א. וו.), דארף זיך תיכף קומען בעראטען מיט'ן בעקאנטן פובליציסט
איבפעלד, פיעטריקאווער 31
אויפנאהם-שעהן טעגליך פון 4—8 אוו.

לשמוע אל הרנה ואל התפלה
עס ווערט געדאווענט
ראש השנה ויום כפור
צום 17. מאל מיט'ן יונגען עמוד-קינסטלער און הארציגען זאנגער, וועלכער האט א ליריש טענאר, וואס בעווייזערט די מתפללים מיט זיין נוסח התפלה, וועלכען איז מיר געלונגען צו אנגאזשירען צו די היינטיגע ימים נוראים
ה' משה'לע קופפאס
מיט א גוט איינשטודירט כאר
אין „ווייסעד זאל"
זאכאדניא 43
בעקוועהמע פלעצער. היגיענישע איינריכטונג.
פערזעהט אייך מיט פלעצער!
פלעצער וועלען פערדינגען טעגליך פון היינט, זונטאג, ד. 2 סעפט. פון 10 פריה ביז 11 אוו.
מיט אכטונג י. ווינטרויב

Dr.
Wajnberg
ספעצ. פון לונגע, הארץ און סקלעראזי־קראנקהייטען
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9—10 פריה, 3—5, 8—9 אוו.

אויערן, נאז און האלז
קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski
פיעטריקאווער 67, טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.) ווי אויך אמבולאטארישע פון 11—2 און פון 5—8 אוונט.

חברים „מנור" א"י
פון
איהר ווערט אלע געבעטען צו קומען היינט, 7 א זייגער אווענד פינקטליך אין לאקאל פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, שרודמיעסקא 29, צוליב אייגענע וויכטיגע אינטערעסען.
שמואל פריינד.
הענך גלאווינסקי,
גבריאל זעלמאן.

היינט, זונטאג, פ' נצבים 2/9 פינקטליך 7 אווענד, קומט פאר אין ווילקער שוהל, זאכאדניא 56
א הספד
אויף הגאון הצדיק מרן בעל ה„חפץ חיים" זצללה"ה צו זיין ערשטער יאהרצייט. הספדים וועלען געהאלטען ווערען דורך היגע און פרעמדע רבנים.
בעמערקונג: מארגען, מאנטאג, 3/9, 7 אווענד ווערט פארטגעזעצט דער הספד אין ליטווישען ביהמ"ד קילינסקי 29.

בית-המדרש חבורה ש"ס,
ציגעל-גאס 24.
צו ימים-נוראים איז נאך פערהאן א בעשרענקטע צאהל פרייע בעקוועהמע פלעצער צו ביליגע פרייזען.
נייע חזנים זענען אנגאזשירט געווארען. מוספים וועט דאווענען ה ש"ץ המפורסם ה' זילבערפעניג.
בעזארגט אייך בעצייטענס מיט א פלאץ! אהן אנ'איינטריטס-קארטע וועט הייאהר קיינער, סיי מענער, סיי פרויען, נישט ארייגעלאזען ווערען.
די פערוואלטונג איז טעטיג יעדען טאג פון 8—10 פריה און פון 6—10 אוו.
די פערוואלטונג.
3513

KONSUM
PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A.
ROKICIŃSKA 54 Dojazd tramwajami 10 i 16
עמפפעהלט
פאר שילער פאר שילערינס
מונדירען און שול-מענטלען,
וועש און שערצען,
שוכווארג און שקארפעטען,
שטרימפ, טורניסטערס א.אז.וו.
א גרויסער אויסוואהל פון ווידזעווער סחורות
אויך אויסשליסליכער פערקויף פון
רעשטען, בראק און סעקונדע

עלעגאנטע דאמען און הערען
טראגען
לוקסוס-שיך

נור פון
L. ODERBERG
דיפל. צעך-מייסטער
לאדז, פיעטריקאווער 17.
נייעסטע מאדעלען! שעהן און עלעגאנט! צוגענגליכע פרייזען!

רוסלאַנד אין דער פעלקער=ליגע

ווער איז דערפאַר און ווער איז דערקעגן

פּ אַ ר י ז, 1 (ספּ. טעל.)
די צייטונגען טיילען מיט, אז אויף דער נעכטיגער זיצונג פון מיניסטאַרען-ראַט איז אַ חוק דער פראגע פון סאַאר-געביט אויך אַרומגערעדט געוואָרען דער ענין פון רוסלאַנדס אַריינטרעטען אין דער פעלקער-ליגע.

די צייטונגען שרייבען, אַז פראַנקרייך, ענגלאַנד און איטאַליען האָבען זיך אַרויסגעזאָגט פאַר אָננעמען די סאָוויעטען. דאַנעגען שווייץ, האָלאַנד און אנדערע וועלען שטימען געגען דעם. יעדענפאַלס איז מען אין פראַנקרייך זיכער, אַז ס'וועט זיך געפינען די נויטיגע מעהרהייט אויף אָנצונעהמען די סאָוויעטען, אַ שווערע אויפגאַבע וועט אָבער זיין מיט געבען רוסלאַנד אַ שטענדיג אָרט אין דער ליגע, דאָ איז שוין נויטיג אַנ'איינשטימיגקייט, די פראַגע וועט אָבער אָפּגעלײגט ווערען.

וו אַ ר ש אַ, 1 (טעלעפאָניש)
די פוילישע רעגירונג וועט גאָרנישט האָבען געגען רוסלאַנדס אַריינטריט אין דער פעלקער=ליגע, בתנאי אַז פוילען וועט באַקומען אַ שטענדיג אָרט אין ראַט, אויך וויל די פוילישע רעגירונג קענען די שטעלונג פון די סאָוויעטען צו דער פראַגע פון פערשפרייטען דעם מינדערהייטס-טראַקטאַט אויף אַלע מלוכות.

פּ אַ ר י ז, 1 (ספּ. טעל.)
די אמבאַסאדארען פון ענגלאַנד און פראַנקרייך האָבען געמאַכט אַ דעמאַרש אין בערן, כדי זיך צו אינפאָרמירען וועגען דער שטעלונג פון דער שווייץ אין דער פראַגע פון אָננעהמען די סאָוויעטען אין דער פעלקער-ליגע.

ל אַ נ ד אָ ן, 1 (ספּ. טעל.)
די צייטונג „טיימס" שרייבט, אַז שווייץ, עסטרייך, בעלגיען, האָלאַנד, קאַנאַדע, אירלאַנד און איינינע מלוכות פון צענטראַל-אַמעריקא וועלען אפשר שטימען געגען אָננעהמען דעם ראַטען-פערבאַנד אין פעלקער-ליגע.

די צייטונג באַמערקט דערביי, אַז די האַנדלונג פון די דאָזיגע מלוכות דערקלערט זיך דערמיט, וואָס זיי ווילען פראָטעסטירען געגען אַנטי-רעליגיעזער פּאָליטיק אין ראַטען=פערבאַנד.

עליה קיין ארץ-ישראל

י ר ו ש ל י ם, 1 (יט"א טעלעגראַפיש)
לויט דעם אָפיציעלען באַריכט, זענען אין חודש יולי אַריינגעקומען קיין ארץ-ישראל 3,653 ייִדען, דערונטער 526 קאַפיטאַליסטען.

מוסאליני וויל זיך איבערבעטען

מיט די איטאַליענישע סאָציאַליסטען

ל אַ נ ד אָ ן, 1 (ספּ. טעל.)
„דיילי טעלעגראַף" ברענגט אַ ידיעה וועגען ענדערונגען אין דער אינערליכער איטאַליענישער פּאָליטיק. לויט דער דאָזיגער צייטונג האָט מוסאָליני געזאָלט אָפּהאַלטען אַ קאָנפערענץ מיט עטליכע בעדייטענדע איטאַליענישע סאָציאַליסטען און זיי פאָרגעלעגט צו שאַפען אַ לינקען פליגעל פון דער פאַשיסטישער ריכטונג. די סאָציאַליסטען וואָלטען באַקומען פיל בעדייטענדע אַמטען. די איטאַליענישע סאָציאַליסטען האָבען נאָך נישט געגעבען קיין ענטפער אויף דעם דאָזיגען פאָרשלאַג.

200 אראבער ווערען געמשפּט

פאַר'ן פּאָגראָם אין אלזשיר

א ל ז ש י ר, 1 (ספּ. טעל.)
לויט די ידיעות פון קאָנסטאַנטין, הערשט איצט דאָרט פולשטענדיגע רוה. די אראַבישע צייטונגען גיבען אָן, אַז איבער 200 פערזאָן זענען פערם שפּט געוואָרען פאַר אָנטיילנעהמען אין די עקסצעסען צו טורמע ביז 5 יאָהר. 11 אראבער געפינען זיך אונטער דער בעשולדיגונג פון מאָרד.

אין אַלזשיר געהען אַרום קלאַנגען, אַז אין צוזאַמענהאַנג מיט די געשעהענישען וועט דער גענעראַל-גובערנאַטאָר פון אַלזשיר געביטען ווערען.

„דאס יודישע אויסערן-מיניסטעריום"

„פיגאַראָ" וועגען דער יודישער וועלט-קאָנפערענץ

פּ אַ ר י ז, 1 (ספּ. טעל.)
די צייטונג „פיגאַראָ" ברענגט אַ קאָרעספּאָנדענץ וועגען דער פאָרשטעהענדיגער יודישע' וועלט-קאָנפערענץ. די צייטונג שרייבט, אַז די אנגעגומענע רעזאָלוציעס בעדייטען, אַז די יודען האָבען געשאַפען אַנ'אינטערנאַציאָנאַלע יודישע רעגירונג, וועמענס פונקציעס ס'וועט דורכפירען אַנ'אויסערן-מיניסטעריום. מיניסטער וועט זיין נחום גאָלדמאַן. די אויפגאַבע פון יודישען אויסערן-מיניסטעריום וועט זיין צו שיצען די אינטערעסען פון די יודען אין דער גאַנצער וועלט, בישט אַריינמישענדיג זיך אין די איבעריגע אַנגעלעגענהייטען פון די בעזונדערע מלוכות. די מיטלען וועלען זיין אינטערנאַציאָנאַלער בויקאָט און אויסנוצען די ווירטשאַפטלעכע פון דער הויכער אינטערנאַציאָנאַלער פינאַנסוועלט.

4 אפּגעהאַקטע קעפּ

דורך די דייטשע תלינים

בערלין, 1 (ספּ. טעל.)
אין דאָרטמונד האָט מען נעכטען אויסגעפיהרט 4 עקזעקוציעס: מען האָט אָפּגעהאַקט די קעפּ פון 2 רויב-מערדער, ווי אויך פון 2 פּאָליטישע, וועלכע זענען פער'משפּט געוואָרען צום טויט פאַר דער הרג'ענען אַ שטורמיסט.

שרעקליכע שיף-קאַטאַסטראָפע

פּ אָ ר ט אָ - אַ ל ע ג ר ע, 1 (ספּ. טעל.)
פון באַהיאַ איז מען מודיע:
אויפ'ן טייך סאַן פראַנציסקאָ איז דערטרונקען געוואָרען די שיף „קאַסטאַ פעררייראַ". 30 מענשען זענען אומגעקומען.

די זעלבע שיף האָט זיך שוין איינמאָל געטרונקען אין יאָהר 1932. דעמאָלט זענען אומגעקומען 9 מענשען.

דייטשלאַנד דראָהט אַרויסצושיקען די איטאַליענישע קאָרעספּאָנדענטען

ווין, 1 (ספּ. טעל.)
די דייטשע מאַכט האָט בדעה אַרויסצושיקען אַלע איטאַליענישע קאָרעספּאָנדענטען פון דייטשלאַנד, אויב ס'וועט נישט אויפהערען די שאַרפע קאַמפּאַניע פון דער איטאַליענישער פרעסע געגען דייטשלאַנד.

קיין אנפאל איז נישט געווען

י ר ו ש ל י ם, 1 (יט"א טעלעגראַפיש)
די מעלדונג פון דער אַראַבישער פרעסע וועגען אַנ'אָנפאַל פון אַראַבער אויף דער קאָלאָניע בית אלפא – ווערט פון דער פּאָליציי אָפּגעלייקנט.

ווייטערע 25 יוד. ארבייטער ארעסטירט

צוליבן באַראַווסקי=קאָנפליקט אין חיפה

י ר ו ש ל י ם, (יט"א). חוץ די 75 יודישע אַרבייטער, וואָס פּאָליציי האָט אַרעסטירט אין חיפה פאַר פּיקעטירען די בוי-אַרבייטען, וואָס ווערען דאָרט געפיהרט דורך דעם וואַרשאַווער יוד משה באַראָווסקי, זענען נעכטען אַרעסטירט געוואָרען ווייטערע 25 יודישע אַרבייטער, וועלכע וועלען אַלע אין די נאָהענטסטע טעג געשטעלט ווערען פאַר'ן געריכט.

ווי בעקאַנט, זענען שוין העכער 50 יודישע אַרבייטער, אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם באַראָווסקי-קאָנפליקט, פערמשפּט געוואָרען צו אַרעסט- און תפיסה=שטראָפען פון 1 ביז 3 חדשים.

י ר ו ש ל י ם, (יט"א) אַ דעלעגאַציע פון יודישע אַרבייטער האָט איגטערווענירט ביים חיפה'ער קרייז-קאָמיסאַר בעילי וועגען די אַרעסטען פון די יודישע אַרבייטער, וואָס פּיקעטירען יודישע בוי-אַרבייטען, אין וועלכע עס ווערען בעשעפטיגט אויסשליסליך אַראַבער. די דעלעגאַציע האָט אָנגעוויזען, אַז אין חיפה געפינען זיך נישט ווייניגער ווי 3 טויזענד 700 חורן-אַראַבער, וואָס זענען געקומען אומלעגאַל און פון וועלכע 1800 ווערען בעשעפטיגט אין יודישע אונטערנעהמונגען, צוזאַמענדיג דערמיט די אַרביט ביי יודישע אַרבייטער. די דעלעגאַציע האָט זיך אויך בעקלאָגט אויף דער שטרענגקייט, מיט וועלכער די פּאָליציי בעהאַנדעלט די אַרעסטירטע פּיקעטען=בעטייליגטע.

דער דיסטריקט=קאָמיסאַר בעילי האָט געענטפערט, אַז די פליכט פון די מאַכט-אָרגאַנען איז אָפּצוהיטען די פאַרשריפטען פון געזעץ, די מאַכט קען זיך אָבער נישט מישען אין די פריוואַטע פערהעלטנישען צווישען יודישע אונטערנעמער און אַרבייטער.

משה באַראָווסקי האָט דעפּעשירט קיין ארץ-ישראל

אַז אויה זיין בוי זאָלען אַרבייטען בלויז יודישע אַרבייטער

ק ר י נ י צ ע, 1 (יט"א טעלעפאָניש)
מיטגלידער פון וואַרשאַווער פּאַלעסטינא-אַמט האָבען בעזוכט דעם ווילע-בעזיצער משה באַראָווסקי און מיט איהם געהאַט אַ לענגערן געשפּרעך וועגען דעם סקאַנדאַל ביי די בוי-אַרבייטען אין תל-אביב, וואו ס'זענען אַרעסטירט געוואָרען עטליכע צענדליג יודישע אַרבייטער דערפאַר, ווייל ביי די בוי-אַרבייטען ווערען בעשעפטיגט אַראַבישע אַרבייטער.

באַראָווסקי האָט ערקלערט, אַז ער האָט די בוי-אַרבייט איבערגעגעבען אַ תל-אביבער בוי-אונטערנעהמער, און אַז ער האָט אַרויסגעשיקט אַ דעפּעשע צום אונטערנעהמער, ער זאָל ביי זיין בוי בעשעפטיגען אויסשליסליך יודישע אַרבייטער.

ציהונג פון דער דאָלאַרובקע

וו אַ ר ש א, 1 טעלעפאָניש)
נעכטען איז פאָרגעקומען די ציהונג פון דער דאָלאַרובקע. די געווינסטען זענען געפאַלען אויף פאָלגענדע נומערן:

40.000 דאָל. אויף נומר 1409366.
8.000 דאָל. אויף נומר 1183270.
3.000 דאָל. אויף די נומערן 1472890, 12601, 495905.
1.000 דאָל. אויף די נומערן 755604, 45969, 926243, 1117377, 366390.
500 דאָל. אויף נומערן 606817, 1366357, 43285, 393114, 474606, 710699, 1244867, 430385, 333263, 1470430.
100 דאָל. אויף נומערן 1128024, 403906, 1097544, 192625, 1341493, 856943, 442044, 42179, 419921, 743289, 367981, 974984, 783995, 646501, 2085, 1017479, 444112, 1345644, 398294, 2054, 355160, 775018, 1418763, 494811, 43056, 469977, 614884, 446324, 947305, 670561, 866804, 731692, 718183, 826860, 1403774, 204198, 798251, 205340, 309501, 417936, 905878, 1038330, 1356156, 385529, 530309, 755300, 1173390, 1230331, 53824, 354294, 283289, 1320814, 502624, 197803, 165965, 170129, 1060147, 104577, 817371, 169319, 1322120, 30319, 43533, 75563, 1258869, 631205, 958698, 792297, 820016, 665829, 791047, 106522, 968736, 621665, 559749, 1314330, 1077166, 674390, 416380, 13265.

ווייטערדיגע יאַפּאַנישע פּראָוואָקאַציעס

אנגעשטרענגטע לאַגע אויפ'ן ווייטען מזרח

ט אָ ק י אָ, 1 (ספּ. טעל.)
די יאַפּאַנישע פרעסע שרייבט, אַז די ענגלישע פּאָליטיק אויפ'ן ווייטען מזרח איז די לעצטע צייט געוואָרען פריינדליך צו יאַפּאַן. בעזונדערס וויל ענגלאַנד צוזאַמענאַרבייטען מיט יאַפּאַן אויפ'ן ווירטשאַפטליכען געביט און אין דער ערשטער רייה אויפ'ן כינעזישען מאַרק.

אַ גרויס צופרידענהייט האָט אין יאַפּאַן אַרויסגערופען דער וויזיט פון דער ענגלישער דעלעגאַציע פון אינדוסטריעלער און מאַנדזשוריען, וועלכע ווילען אָנקניפּען ווירטשאַפטליכע בעציהונגען.

ש אַ נ כ אַ י, 1 (ספּ. טעל.
די יאַפּאַנישע מאַכט אין כאַרבין האָט ערקלערט דעם סאָוויעטישען דירעקטאָר פון דער מזרח-כינעזישער באַהן, אַז זי פערהאַלט 370,000 יען, וואָס קומט די סאָוויעטען פאַר לאַדונגען. די סומע וועט בענוצט ווערען אויף ענטשעדיגונגען פאַר די פערזאָנען, וועלכע האָבען געליטען פון די לעצטע באַהן-אַטענטאַטען.

די סאָוויעטען פּראָטעסטירען געגען דעם און ווייזען אָן, אַז דאָס זענען נייע פּראָוואָקאַציעס מצד יאַפּאַן.

אַרויסגעשיקט דעם קאָרעספּאָנדענט פון דער יט"א אויס דייטשלאַנד

ל אָ נ ד אָ ן, 1 (יט"א טעלעגראַפיש)
דער קאָרעספּאָנדענט פון דער יוד. טעל. אַגענטור – לעווימאַן, איז געצוואונגען געוואָרען, צו פערלאָזען דייטשלאַנד. ער איז בעשולדיגט געוואָרען, אַז ער האָט אַרויסגעשיקט „פאַלשע" ידיעות קיין אויסלאַנד.

בּיליגער געוואָרען צוקער

וו אַ ר ש אַ, 1 (טעלעפאָניש).
פון בעכטען אָן איז ביליגער געוואָרען צוקער מיט 15 גראָשען אויפ'ן קילאָ און נישט ווי מען האָט גערעכענט מיט 20 גראָשען, אין דער באַהעגסטטער צייט זאָל אויך ביליגער ווערען זאַלץ און באַפּט.

ראַטעוועט אייער געזונד

קראַנקע אויף רופּטורען (ברוך-קראַנקהייטען)

ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע הייל-גומי-באַנדאַזשען פון מיין מעטאָדע העלפען ראַדיקאַל אונטער גאַראַנטיע אָהן אָפּעראַציעס פון אַלע מינים ברוך-קראַנקהייטען (רופּטורען) אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער.

דאָס אראָפּלאָזען זיך פון מאַגען און קישקעס בעזייטיג איך דורך פּערלעגען ספּעציעלע אינדיווידועל צוגעפּאַסטע בויך-באַנדאַזשען. אויף אויסגעקרימטע רוקען-ביין (הויקערס) אָרטאָפּעדישע הייל-גאָרסעטען אויף ביינער-שווינדזוכט און אַלע אנדערע פעהלערן אָרטאָפּעדישע הייל-אַפּאַראַטען אויף פּלאַטפוס.

ספּעציעלע איינלאַגען לויט גיפּס-מאָדעלען, אויף זשילאַקעס. – גומי-זאָקן לויט מאָס. קינסטליכע הענד און פיס

ספּעציעלער אנשטאַלט פאַר היי"=אָרטאָפּעדיע

Spec. Ortop. O. PETRYKIEWICZ אויס לעמבערג

לאָדז, פּיראַמאָוויטשאַ 9 (אַלגינסקאַ)

(פראָנט פּאַרטער), טעל. 177=09 נאָהנט פון לאָדזשער פאַבריקס-באַהנהויף

בּ ע מ ע ר ק ו נ ג: דאָס ערשיינען פון די קראַנקע איזאָונבעדינגט נויטיג. צאָהלרייכע דאַנקזאַגונגען און דאַנק=בריף.

(אין זגערזש אויף טלאַמצקאַ № 2 און № 4 אייגענע הייזער)

לאָדז, 2 סעפּטעמבער 1934

„נייער פאָלקסבלאַט"

לאָדז, 2 סעפּטעמבער 1934

צו וואָס די צוויי קאָנפערענצען?

דער שווערער פּראָצעס פון פערשטענדיגונג

פאַר'ן באַאַיינפלוסן לייענער וועט אַוודאי זיין שווער צו בעגרייפען, פאַרוואָס עפּעס האָט מען עס אָרגאַניזירט אין פּוילען גענוי אין איינער און דער זעלביגער צייט צוויי קאָנפערענצען פון אַלגעמיינע ציוניסטען, וואָס זענען אַזוי ענליך איינע צו דער אַנדערער. אמת, אין וואַרשע האָבען קאָנפערירט די אַלג. ציוניסטען פון פּוילען, ריכטיגער: פון קאָנגרעס-פּוילען מיט די קרעסען, און אין קראָקע — 16 לענדער. אָבער פאַרט זענען זיי דאָך אַזוי באַהעבט, אַלע צוזאַמען בלויז איין קליינע און שוואַכע פראַקציע אין דער ציוניסטישער בעוועגונג. באַכמעהר, זי האַלט נאָך ערשט ביים ווערען אַ פראַקציע, דערווייל איז מען בלויז אַ צוזיבענער „בשאר" מיט סימנים פון געוועזענער גלאָריע און אַריסטאָקראַטישען שטאָלץ. טאַ, למאי דווקא צוויי אַזעלכע ריזיגע צוזאַמענפאָהרען, מיט פּאָמפּעס פון וועלט-קאָנגרעסען, און ביידע אין איין צייט?

און בעזונדער פּראָבלעמאַטיש און ממש אומפערשטענדליך איז דער קראָקאָווער צוזאַמענפאָהר פון'ם וועלט-פערבאַנד פון אַלגעמיינע ציוניסטען, וואָס רופט זיך, אפּיציעל שוין דער דריטער, בעת אונז איז אפילו נישט בעקאַנט, אַז אַזאַ וועלט-פערבאַנד עקזיסטירט בכלל, און גרינבוים'ס תלמיד און פערטרעטער, מ. קליינבוים, האָט טאַקע פון דער טריבונע געמאָלדען, אַז דער קראָקאָווער צוזאַמענפאָהר איז אַ פיקציע?! פון דער אַנדערער זייט לייענען מיר אין'ם בעריכט פון ד"ר שוואַרצבאַרד אין קראָקע, אַז ס'איז זעהר שווער געווען צו אָרגאַניזירען דעם פערבאַנד און די קאָנפערענץ, מ'האָט שוין פערקניפּט בעציהונגען מיט 26 לענדער און 16 פון זיי זענען שוין פערטראַטען אויף אַט דער קאָנפערענץ. הייסט עס דאָך, אַז דער גאַנצער ענין איז אַ שפּאַגעל נייער, אַקאַרשט פון דער נאָדעל אַרויס; טאַ, צו וועלכען צוועק האָט מען איהם געשאַפען, און אין עפּעס אַזאַ אייליגניש, און געגען אַזוי פיל מכשולים? און פאַרוואָס עפּעס האָט דער יונגער פיהרער פון „על המשמר", מ. קליינבוים נישט בעוויליגט צו אַנערקענען דעם דאָזיגען צוזאַמענפאָהר און האָט אפילו אָנגערופען איהם פיקציע?

עס דוכט זיך, אַז שוין מיט'ן שטעלען די פראַגעס האָבען מיר ענטפּלעקט אַ היבשען פּנים ענטפער. אַט אַזוי אַ פּנים האָט מען זיך עס געגרייט צו דער קאָנסאָלידאַציע, סיי אין דער פראַקציע פון די אַלגעמיינע און סיי אויך אין דער בעוועגונג בכלל און אפשר, פאַראייניגעס, שוין אויך צו דער „אוניפיקאַציע" צווישען די פערשידענע ציוניסטישע אַטמאָנשאַפטען אין פּוילען, אַרום וועלכער מ'רעדט שוין איבער 10 יאָהר און מ'קען איהר נישט אַראָפּברענגען, ווי דעם יודישען משיח! ווער ווייס, צי אַט די אַלע מיבים צוגעגרייטע פלענער פון שלום-מאַכעניש האָבען עס נישט גורם געווען די דאָזיגע צוויי קאָנפערענצען, וואָס איטליכער וואָלט געוואָלט פריהער אַנטרעטען דעם אַנדערען אויפ'ן פוס, פונקט ווי אַ יונג פּאָרל אונטער דער חופּה....

די געשיכטע מיט דער בעגריסונגס-טעלעגראַמע האָט אויך אַ צינישען אופן ענטפּלעקט געוויסע הינטער-כוונה. דער פאַרשלאָג פון'ם עת-לבנות'ניק אָפּגעשלאָק, אַז וואַרשע זאָל בעגריסען קראָקע, איז כלל נישט געווען אַזוי אומשולדיג, ווי מ'קען מיינען, דאָס איז אָהן שום ספק געווען אַ שאָס דעם „על המשמר" אין האַרצען אַריין: אַז גרינבוים'ס צוזאַמענפאָהר זאָל הכנעה'דיג בעגריסען דעם צוזאַמענפאָהר פון ד"ר טאָן און ד"ר גאָטליב און אַנדערע און דערמיט אַנערקענען דעם פּרימאַט פון יענער אסיפה, ווייל זי איז דאָך אַ וועלט-פערבאַנד. דערויף איז געקומען קליינבוימס שאַרפער ענטפער, אַז יענער פערבאַנד איז סך-הכל אַ פיקציע!

מ'קען אין'ם דאָזיגען עפּיזאָד אַריינלייגען פערשידענע פשטים. מ'קען זעהן דערין דעם אויסדרוק פון'ם פערביטערטען קאַמף צווישען גרינבוים'ן און זיינע געגנערס, צווישען קאָנגרעס-פּוילען און גאַליציע, צווישען די רעכטע און לינקע גרופּעס ביי די אַלגעמיינע ציוניסטען. סיי־ווי זענען עס שאַטירונגען פון איין בעגריף, אין וועמענס צענטער ס'שטייט אַלץ גרינבוים, וועלכער האָט אַוודאי נישט אומזיסט מכבד געווען די וואַרשאַווער קאָנפערענץ מיט זיין אנקום און גלייכצייטיג אַזוי מאַיעסטעטיש איגנאָרירט די קראָקאָווער קאָנפערענץ.

אינ'ם דאָזיגען בונטער בוקעט פון פערהעלטענישען און קאָנפליקטען זענען מסתם אַריינגעשפּילט נאָך קליינע בלימעלעך, וואָס זעהען זיך קוים אַרויס, דערגענצען אָבער דעם אַלגעמיינעם בילד און כאַראַקטער פון די פערהעלטענישען. אַזוי, למשל, די יודישע פּאָליטישע ענינים אין פּוילען, וואו גרינבוים איז דורך גאַליציע, בראש מיט'ן ד"ר טאָן, בעזייטיגט געוואָרען פון דער מאַכט און פיהרערשאַפט, און אפילו זיין באַהענטסטער תלמיד האַרטגלאַס האָט שוין אין אַ געוויסען דעצידירענדיגען מאָמענט בוגד געווען אין זיין רבין, און איצט, כדי אומצוקעהרען דעם פיהרער זיין פּוילען גלאַנץ, מוז מען אויך פערבעסערען זיין פּאָליטישע מערכה און דאָס טוען דיינע מקורבים.

ס'וועט אפשר נישט זיין קיין גוזמא, צו זאָגען, אַז אַ דאַנק אַט דעם אומשטאַנד בעקומט דער ענין קאָנסאָלידאַציע אַ מעהר פערזענליכען כאַראַקטער, וואָס ס'פערשוועהט די מעגליכקייטען פון פשרות.

אָבער שוועריגקייטען, פערשטייט זיך, זענען פערהאַן נאָך גרעסערע, וואָס ליגען דווקא אויף די פליגלען פון דער בעוועגונג רעכטס און לינקס, רעוויזיאָניסטען און הסתדרות, וועלכע זענען מיט אַ סך פעדים פערבונדען מיט די גרופּעס פון די אַלגעמיינע ציוניסטען און וועלען אַוודאי נישט אַזוי לאָזען די געלעגענהייט, אויסצופיהרען אַ השפּעה איטליכער אין זיין העגעמאָניע-ספערע.

און אויב אַזוי איז מעגליך, אַז קראָקע האָט געהאַט נאָך אַ ווייטערע כוונה — צו שאַפען אַנ'אַלגעמיינע קאָנסאָלידאַציע, וואָס זאָל זיין גינסטיג פאַר אַ געוויסען פליגעל, הגם דאָרט זענען פערהאַן אַזוינע, וואָס גרענעצען זיך שאַרף אָן פּנים דאָר זיגען פליגעל; אין דער פּאָליטיק איז אַלץ מעגליך.

און דאָס מאַכט שוין געוויס נישט גרינגער דעם פּראָצעס פון אַלגעמיינער פערשטענדיגונג און קאָנסאָלידאַציע.

פ. ס.

יודישע וועלט-קאָנפערענץ איז זשענעווע

איז בעריכט פון א פוילישען זשורנאַליסט

אונטער דעם דערנידריגענדיגען נאָמען: „די איינציגע יודישע דילעמע: פערטיידיגען די ווירדע, אָדער די פערדינסטען" — ברענגט דער סאַנאַציאָנישער „קוריער פּאָראַנני" אַ קאָרעספּאָנדענץ פון זשענעווע וועגען דער נאָר וואָס אָפּגעהאַלטענער אַלוועלטליכער יודישער קאָנפערענץ.

די צייטונג האַלט, אַז די רעזאָלוציעס פון דער קאָנפערענץ ענטהאַלטען נישט אין זיך קיין שום רעוואָלוציעס. עס איז פון פריהער אויס געווען בעקאַנט, אַז די קאָנפערענץ וועט זיך אַרויסזאָגען פאַר פערבייטערען די יודישע רעכט, אַז זי וועט אויף ווייטער זיין פאַר פיהרען דעם באָיקאָט געגען דייטשלאַנד.

די קאָרעספּאָנדענץ דערציילט וועגען דער בעציהונג צום אַנטי-דייטשען באָיקאָט, וועלכע עס ווייזט אַרויס פּאַלעסטינע, וועגען דער פאָדערונג, וואָס איז אויף דער קאָנפערענץ געקומען צום אויסדרוק, אַז אויך ארץ-ישראל זאָל זיך בעטייליגען אין פערטיידיגען דעם יודישען כבוד געגען היטלער-דייטשלאַנד און נישט פערגרעסערען און פערברייטערען די בעציהונגען מיט איהם, ווי מיר זעהען עס ביז איצט.

ווייטער ווייזט אָן די קאָרעספּאָנדענץ, אַז הגם די קאָנפערענץ האָט נישט געבראַכט קיין שום בעזונדערע נייע בעשלוסען, איז זי דאָך געווען כאַראַקטעריסטיש. עס האָט זיך בולט אַרויסגעוויזען דער תהום, וואָס ליגט צווישען די יודישע נאָטאַבלען, דער אַריסטאָקראַטיע און דער יודישער מאַסע. אויף דער קאָנפערענץ זענען נישט געווען רעפּרעזענטירט די יודישע אָרגאַניזאַציעס, וועלכע קאָנצענטרירען אין זיך די יודישע געלד-זעק, די גבירים, ווי די אַליאַנס, דער באָרד אָף דעפּיוטיס, דער אַמעריקען דשואיש קאָמיטי, וואו עס קאָנצענטרירען זיך די אַמעריקאַנער יודישע באַנקירען.

ראַבינער וויז, האָט וועגען דער זאַך אָפּגעגעבען פאַר דער פּרעסע אַנ'ערקלערונג, אין וועלכער ער האָט זיך אויסגעדריקט: זיי האָבען מורא און גלויבען נישט, און מיר גלויבען און האָבען נישט קיין מורא.

דער מיטאַרבייטער פון „קוריער פּאָראַנני" האַלט, אַז די בעציהונג צום פערשטיידיגען קאָנגרעס מצד אַט די יודישע גבירים און אויך די נישט-גינסטיגע שטעלונג פון די יודישע אַרבייטער-אָרגאַניזאַציעס וועט ווירקען דערויף. אַז דער בעשלאָסענער יודישער קאָנגרעס זאָל נישט האָבען יענעם אָנזעהן און בעדייטונג, וועלכען די יודען ערוואַרטען. דערמיט ערקלערט זיך אויך דער פאַקט, וואָס דער קאָנגרעס איז אָפּגעלייגט געוואָרען אויף אַ יאָהר צייט, און עס זענען געווען שטימען דערפאַר, אַז ער זאָל צונויפגערופען ווערען ערשט אין 2 יאָהר אַרום: פאַר אַזאַ לאַנגער צייט וועט מען זיך אפשר אָפּזאָגען פון גאַנצען ענין.

אַ זעהר אינטערעסאַנטער מאָמענט אין דער דעבאַטע אויף דער קאָנפערענץ איז געווען דאָס אַרויסשטעלען דעם קאַמף מיט דייטשלאַנד נישט אויפ'ן באָדען פון די יודישע אינטערעסען, נאָר אַלס איינער פון די עלעמענטען אין קאַמף פאַר פרייהייט. די סאָלידאַריטעט פון די יודען מיט די יעניגע, וועלכע קעמפען געגען דייטשען דעספּאָטיזם, איז שטאַרק אונטערגעשטראָכען געוואָרען סיי דורך ד"ר גאָלדמאַן, סיי דורך ד"ר סטיפען וויז. דער לעצטער האָט אפילו ערקלערט, אַז די יודען קעמפען געגען היטלעריזם נישט ווייל ער שטיקט און אונטערדריקט די יודען, נאָר ווייל דאָס איז אַ רעזשים פון אונטערדריקונג בכלל. אַוועקשטעלען די פראַגע אין אַט דער אַבערפלעכע איז בעזונדערס אינטערעסאַנט, דערציילט דער קאָרעספּאָנדענט, דערפאַר ווייל צווישען די דעלעגאַטען האָט זיך געפונען דער ראַבינער פון רוים, וועלכער איז אַליין אַ פאַשיסט.

דער צווייטער אינטערעסאַנטער מאָמענט איז געווען דאָס אַוועקשטעלען אויף דער טאָג-אָרדנונג דעם גורל פון די יודען אין רוסלאַנד. וואָס אַנ'אמת די דעבאַטען וועגען דער דאָזיגער פראַגע זענען געווען פערטרויליכע און קיין שום רעזאָלוציע וועגען דעם ענין האָט מען נישט פערעפענטליכט. אָבער דער פאַקט גופא, וואָס די פראַגע איז בעהאַנדעלט געוואָרען, איז שטאַרק כאַראַקטעריסטיש.

ראַבינער וויז האָט אין זיין רעדע אַטאַקירט די סאָוויעטען פאַר פערניכטען די יודישע קולטור און די יודישע אייגנאַרטיגקייט. ד"ר גאָלדמאַן האָט פאָרמולירט זיינע פאָרוואורפען בעדייטענד פאָרזיכטיגער, אָבער אויך פון זיין רעדע איז געווען צו דרינגען, אַז די לאַגע פון די יודען אין רוסלאַנד איז ווייט פון אידעאַל. עס פערשטייט זיך, אַז אין די קלאָגען אויף דער פערניכטונג פון יודישען מיטעל-קלאַס און אויף דער עקאָנאָמישער לאַגע פון די יודען איז שווער צו אַנערקענען אָביעקטיוויקייט.

די סאָוויעטען האָבען בכלל פערניכטעט דעם מיטעל-קלאַס און דאָס סוחר'טום, דאָס נעהמט זיך פון זייער לעהרע און פון זייער אַלגעמיינער פּאָליטיק. עס איז שווער פון די סאָוויעטען צו פערלאַנגען, זיי זאָלען מאַכען אַנ'אויסנאַהם פאַר'ן יודישען מיטעל-קלאַס.

פונקט אַזוי שטעלט זיך פאַר דער קאַמף געגען דער יודישער רעליגיע. די סאָוויעטען בעקעמפען איבערהויפּט יעטוועדע רעליגיע.

די קאָרעספּאָנדענץ איז בכלל געשריבען זאַכליך. וואו איז געווען די נויטווענדיגקייט זי צו בעגלייטען מיט'ן בעליידיגענדען נאָמען — דאָס איז אַ סוד פון פוילישען שרייבער — שליאַכטשיץ

די ערשטע אוידיענץ פון היטלער'ן ביי הינדענבורג'ן

דראַמאַטישע מאָמענטען איז דער דייטשער ירידה

— איך פערשטיי נישט, וואָס בעדייט די נאַרישע פראַגע. מיין קאָמיסאַר פאַר פרייסען בלייבט פאָפען. איך בעט אייך ענטפערען מיר אויף מיין פראַגע, וואָס בערעכטיגט אייער אָנוועזענהייט אין מיין קאַבינעט. *)

היטלער האָט דאַן גענומען רעדען, אַז ער פאָדערט פאַר זיך די פולע מאַכט. הינדענבורג האָט איהם איבערגעהאַקט.

— איך קאָן נישט, האָט ער געזאָגט, איבערגעבען די מאַכט די נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטען. די טעראָריסטישע אַקטען, וואָס ווערען יעדען טאָג אויסגעפיהרט דורך דער דאָזיגער פּאַרטיי „בעווייזען בולט, ווי אַזוי אַט די פּאַרטיי וועט זיך מיט דער מאַכט בענוצען.

דער פיהרער האָט זיך בעמיהט דעם פּרעזידענט צו בערוהיגען.

— וואָסער בעדייטונג, האָט ער געזאָגט, האָבען עטליכע טויזענד מענשליכע לעבענס, ווען עס האַנדעלט זיך וועגען געשעהענישען אַזעלכע היסטאָרישע און וויכטיגע.

הינדענבורג האָט איהם ווידער איבערגעריסען און געפרעגט, פאַרוואָס היטלער און זיינע אָנהענגער האַלטען נישט דאָס וואָרט, וואָס זיי האָבען געהאַט געגעבען פּאַפּענען, אַז זיי וועלען איהם אונטערשטיצען, אויב די מאַרקסיסטען וועלען פון דער מאַכט בעזייטיגט ווערען.

היטלער האָט געשוויגען. אויף דער פראַגע פון הינדענבורג'ן ווי אַזוי וועלען די נאַציס האַנדלען, אויב די אונטערהאַנדלונגען וועלען נישט ברענגען צו קיין רעזולטאַט, האָט דער פיהרער געענטפערט:

— מיין פּאָליטיק וועט זיין די פּאָליטיק פון אָפּאָזיציע ביז צום סוף.

פון דאָזיגען ענטפער איז הינדענבורג געוואָרען געוואַלדיג אויפגערעגט. ער האָט אויפגעהויבען דעם שטעקען און געמאַכט אַ בעוועגונג, ווי ער וואָלט געדראָהט, און האָט געוואָרענט היטלער'ן ער זאָל זיך נישט דערוועגען אַריבערצוטרעטען די וועגען פון געזעצליכקייט, אויב ער וויל נישט טראָגען דערפאַר די גאַנצע פעראַנטוואָרטליכקייט.

מיט די דאָזיגע ווערטער האָט זיך הינדענבורג אויסגעדרייט צו זיין נאָכפאָלגער מיט דער פּלייצע און איז אַרויס פון קאַבינעט.

אין נאָוועמבער 1932 איז די פּאָליטישע לאַגע, אַ דאַנק די פּאָליטישע מאַנעוורעס פון פּאַפּענען, געוואָרען אין לאַנד אונדערטרעגליך, הינדענבורג איז געווען געצוואונגען זיך צו שיידען מיט זיין ליבלינג און ווייטער צו פערפיהרען אונטערהאַנדלונגען מיט היטלער'ן. הינדענבורג זאָל זיך דערביי האָבען אויסגעדריקט:

איך האַלט נישט פאַר מעגליך צו נעהמען אויף זיך פאַר'ן דייטשען פאָלק די פעראַנטוואָרטליכקייט פאַר איבערגעבען די מאַכט דעם פיהרער פון דער נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטישער פּאַרטיי. איך האָב מורא, אַז דאָס וועט ברענגען צו דער דיקטאַטור פון פּאַרטיי, מיט אַלע פאָלגען. וואָס קומען דערפון אַרויס. מיין געוויסען און מיין שבועה ערלויבען מיר נישט צו מאַכען אַט דעם שריט.

דער קריזיס האָט זיך דאַן געענדיגט דערמיט, וואָס צו דער מאַכט איז געקומען פאָן שלייכער. דער נייער קאַנצלער האָט אויך אונטערגענומען אונטערהאַנדלונגען מיט היטלער'ן, וועלכער איז גרייט געווען אַריינצוטרעטען אין קאַבינעט אַלס וויצע-קאַנצלער. אָבער אונטער דער ווירקונג פון געריגנ'ן און געבעלסן, וועלכע שלייכער האָט באַין אופן נישט געוואָלט אַריינלאָזען אין זיין קאַבינעט, זענען די אונטערהאַנדלונגען געבליבען אָהן רעזולטאַט.

דער קאַנצלער האָט בעשלאָסען צו פערפיהרען אַנ'ענערגישען קאַמף געגען די ראַסיסטען, אויסנוצענדיג דעם אינערליכען קריזיס, וועלכער האָט זיך דאַן אָנגעהויבען אין דער פּאַרטיי פון די נאַציס. דערווייל זענען די בעציהונגען צווישען שלייכער'ן און הינדענבורג'ן געוואָרען אָנגעצויגען, ערשטענס אַ דאַנק דער קאַמפּאַניע וועגען די שווינדלערייען אין דער „אָסטהילפע," וועלכע עס האָט אָנגעהויבען שלייכער, צווייטענס, אַ דאַנק די אינטריגעס פון פּאַפּענען, וועלכער האָט אָנגענומען אַלע מיטלען, כדי שלייכער'ן צו ברענגען צו דימיסיע.

אונטער דער השפּעה פון פּאַפּענען האָט הינדענבורג אָפּגעוואָרפען דעם פאָרשלאַג פון שלייכער'ן אָנצונעהמען די סאַמע ענערגישסטע מיטלען געגען די ראַסיסטען, הגם ער האָט זיך דאַן אַליין אויסגעדריקט, אַז דער פיהרער פון דער דאָזיגער פּאַרטיי, היטלער, מאַכט אויף איהם דעם איינדרוק פון אַ פערברעכער און משוגענעם. פאָן שלייכער איז אַוועק פון דער מאַכט און הינדענבורגס ליבלינג, פּאַפּענען איז געלונגען צו איבערצייגען דעם אַלטען פעלדמאַרשאַל, אַז דער איינציגער, וועלכען מען דאַרף רופען צום רודער איז היטלער, ווייל דאָס וועט צ. א. זיין דאָס מיטעל צו נעהמען אין צוים אַריין די נאַציס. מיט אַ טיפען ווידערווילען איז הינדענבורג דערויף איינגעגאַנגען.

די געשיכטע איז אינטערעסאַנט אויך פון אַנ'אַנדער זייט; זי בעווייזט, אַז די מעשה פון היטלעריסטישען פּראָפּאַגאַנדע-שטאַב מכוח דעם, אַז היטלער זאָל עס האָבען געווען הינדענבורגס קאַנדידאַט אויף פּרעזידענט פון דער דייטשער מלוכה, איז אָהן ספק אויסגעטראַכט, אַז די מעשה מכח דעם, הינדענבורג זאָל האָבען אויף דער דאַטע פון דרייסיגסטען יאַנואַר, ווען די נאַציס האָבען די מאַכט אין דייטשלאַנד איבערגענומען, געקוקט ווי אויף דער דאַטע פון דער דייטשער אויפלעבונג, איז אונבעדינגט אויסגעטראַכט דורך דער היטלעריסטישער פּראָפּאַגאַנדע-צענטראַלע.

(ס ו ף).

*) זעה „נייער פאָלקסבלאַט" נ"ר 205.

ניי׳ער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבן

ניי׳ער פאלקסבלאט

רעגיסטראציע פון יאהרגאנג 1916

פון 1 סעפטעמבער ה. י. ביזן 29 איינשליסליך קומט פאר אינם מיליטער-ביורא פון דער לאדזער שטאט=פערוואלטונג א רעגיסטראציע פון אלע מענער, וואס זענען געבוירען געווארען אין יאהר 1916 און וואוינען אויפן שטח פון לאדז.

איטליכער, וואס קומט זיך רעגיסטרירען, דארף זיין איינגעמאלדען אין לאדז און בעזיצען א פערזענליכען דאקומענט — אויב נישט קיין פאס, איז א מעטריקא, אדער אנ׳אויסצוג פון בעפעלקערונגס-רעגיסטער צוזאמען מיט אנ׳אידענטישקייט=בעשטעטיגונג און א פאטאגראפיע.

צו דער רעגיסטראציע דארפען זיך אויך מעלדען אלע פערזאנען, וואס וואוינען אין לאדז, און קאנען זיך נישט אויסלעגיטימירען מיט א וויכטיגען דאקומענט וועגען זייער אנגעהעריגקייט צו א פרעמדער מלוכה.

די שולדיגע אינ׳ם נישט מעלדען זיך צו דער רעגיסטראציע אין דעם בעשטימטען טערמין וועלען אדמיניסטראטיוו בעשטראפט ווערען מיט 3 חדשים זיצען און 3,000 זלאטעס געלד=שטראף אדער מיט איינעם פון די דאזיגע שטראפען.

קיין ספעציעלע אויפפאדערונגען צו רעגיסטרירען זיך ווערען נישט פונאנדערגעשיקט, און די מענער פונ׳ם יאהרגאנג 1916 דארפען זיך אליין צושטעלען צו דער רעגיסטראציע אין הסכם מיטן פלאן פון די טערמינען.

די רעגיסטראציע קומט פאר אינדערוואכען פון 8 ביז 3 מיטאג און אין די שבתים-טעג – פון 8 ביז האלב 2 בייטאג.

* * *

(2) מארגען, מאנטאג, דעם 3 סעפטעמבער דארפען זיך אין מיליטער=ביורא ביי דער לאדזער שטאט-פערוואלטונג (פעטריקאווער 165) שטעלען די מענער פון יאהרגאנג 1916, וועלכע וואוינען אויפן שטח פון 1 קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען אויף די אותיות:

H Ch I J K L Ł

און די וואס וואוינען אויפן שטח פון 7 קאמיסאריאט מיט די אותיות:

I J K L Ł M N N O P

גענוואלדיגע קאנקורענץ אויפ׳ן שפינער=מארק צווישן די וויגאניע= און שטרייכגארן=שפינערייען

(אג) דער ווינטער-סעזאן אין די לוין-שפינערייען האט זיך אין לויפענדען יאהר אנגעהויבען מיט א צוויי-חדשים׳דיגע פערשפעטיגונג. די סבה איז די אלגעמיינע לאגע אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע, א דאנק וועלכער די פראדוצענטען זענען, נאך דעם נישט גלונגענעם זומער-סעזאן, זעהר פארזיכטיג צוגעטרעטען צו דער פראדוקציע אויפן ווינטער-סעזאן. הגם פארן אנהויב פון יעדען ווינטער-סעזאן שטייגען די פרייזען אין די וויגאניע-שפינערייען אויף אנ׳ערך 20 פראצענט, זענען אבער די פרייזען אין לויפענדען יאהר געבליבען אונפערענדערט. די שטייגערונג פון די פרייזען איז היי-יאהר נישט געשעהען צוליב דער גרויסער פערארימונג פון די קליענטען: די פאבריקאנטען ארבייטען זעהר פארזיכטיג, בעמיהענדיג זיך צוצופאסען די פראדוקציע צו דעם פאקטישען געברויך, ווייל ביי די איצטיגע בעדינגונגען קען קיין רייד נישט זיין וועגען ארבייטען אויף לאגער צוליב דוחק אין פליסיגען קאפיטאל.

דיזעלבע פארזיכטיגקייט ווי ביי דער פראדוקציע ווייזען די פאבריקאנטען אויך ארויס ביים פערקויף, און נעמליך עס ווערט פערקויפט נאר פאר געלד, עווענטועל קורץ=טערמיניגע וועקסלען.

די פראדוקציע פון וויגאניע-גארן איז אין לויפענדען יאהר א קלענערע ווי פאריאהרען, די פעראינטערעסירטע קרייזען ערקלערען דאס קודם כל דערמיט, וואס עס האט זיך שטארק פערקלענערט דער עקספארט פון וויגאניע-גארן קיין רומעניען און דרום אפריקא, די רעגלאמענטאציע פון אבפאל, וואס ווערט געבראכט פון אויסלאנד איז אויך גורם צו א פערקלענערונג פון דער פראדוקציע.

אין די וויגאניע שפינערייען אפסערווירט זיך לעצטענס אנ׳אינטערעסאנטער פאקט, און נעמליך די פרייזען אין די וויגאניע שפינערייען האבען זיך אויסגעגלייכט מיט די פרייזען אין די שטרייך-גארן שפינערייען. געוועהנליך זענען די פרייזען אין די שטרייך-גארן שפינערייען געווען מיט 20 ביז 25 פראצענט העכער ווי אין די וויגאניע=שפינערייען. צוליב דעם אבער וואס אין לויפענדען יאהר האבען די וויגאניע שפינערייען אנגעהויבען שפינען אויך שטרייכגארן, איז ענטשטאנען א געוואלדיגע קאנקורענץ און די פרייזען האבען זיך אויסגעגלייכט.

W żreorganizowanym wydziale „Safes“

BANKU HANDLOWEGO w ŁODZI

SP. AKC. (KOŚCIUSZKI Nr. 15)

została otwarta dla wygody Sz. Klienteli

Przechowalnia,

przyjmująca za niewielką opłatę na przechowanie różne przedmioty w opieczętowanych kufrach, walizach i t. p., co jest szczególnie dogodne dla osób, udających się **w podróż, na kurację i t. d.**

נארמען פון גוטוויליגער בעשטייערונג

לטובת די געליטענע פון דער פערפלייצונג

(2) לויט ווי עס אינפארמירט אונז דער קאמיטעט צו טראגען הילף פאר די פערפלייצונגס=קרבנות, זענען פעסטגעשטעלט געווארען פאלגענדע מוסטער=נארמען פאר פרייוויליגער בעשטייערונג לטובת די געליטענע:

אינדוסטריע און האנדעל און עהנליכע אונטערנעהמונגען בעשטייערען זיך מיט 15 פראצענט פון דער סומע, וואס עס קאסטען זייערע פאטענטען.

גרעסערע אונטערנעהמונגען דארפען אינדיווידועל דעקלארירען גרעסערע נדבות אין מזומן אדער נאטור.

גייסטיגע ארבייטער — פון 1 ביז 2 פראצענט פון די שכירות אין משך פון 3 חדשים.

פיזישע ארבייטער — 1 פראצענט פון די פערדינסטען אין משך פון 2—3 חדשים, אפהענגיג פון די לאקאלע און אינדיווידועלע בעדינגונגען.

פאר פרייע פראפעסיעס וועלען די נארמען דעפיניטיוו בעשטימט ווערען ערשט אין די ערשטע טעג פונם לויפענדען חודש.

פון דער עמיגראציע-געזעלשאפט „יעאס“

עס ווערען געזוכט פאלגענדע פערזאנען:

1) ה׳ געלעס, טייטעלבוים, גארטענבוים און ארבייטמאן פישל, וועגען זייערע עמיגראציע=אנגעלעגענהייט נאך קובא.

2) פרוי נאכא לוסטגארטען — וועגען איהר עמיגראציע=אנגעלעגענהייט נאך בראזיליע.

3) ה׳ איצעטזאן — וועגען זיין עמיגראציע-אנגעלעגענהייט נאך טשילי.

די דערמאהנטע דארפען אין זייער אייגענעם אינטערעס זיך מעלדען אין ביורא פון דער לאדזער אפטיילונג פון יוד. צענטר. עמיגראציע-געזעלשאפט „יעאס“, גדאנסקא 40.

דאס ביורא איז טעטיג יעדען טאג חוץ שבת פון 10 ביז 2 פארמיטאג.

Dr. REICHER

פאלודניאווא 28, טעל. 201=93

ספעציאליסט

פאר מענער=שוועכע=בעהאנדלונג.

סעקסועלע בעראטונגען און פסיכא-אנאליזען

נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—8 אווענד.

זאל „פילהארמאניע“

נארוטאוויטשא 20, טעל. 213-84

באר נאך 8 טעג!

פאר׳ן אפפאהרען קיין ווארשא

לעצטע גאסטשפילן פון טעאטער

„אראראט“

קינסטל. אנפ. משה בראדערזאן.

היינט, זונטאג, 9.15 אווענד ווידערהאלונג פון דער פרעמיערע

א. נ.

לכבוד דעם

היילגן בים=באם!

20 נייע נומערן. — רעזשיסירט פון ש. דזשיגאן און י. שומאכער.

היינט, 12 פארמיטאג

גרויסע הנחה=פארשטעלונג

דער גאנצער פארטער 1 זל. — דער גאנצער באלקאן 50 גר.

מוזיק-לייטונג: הערץ רובין. דעקאראציעס און קאסטיומען: דינה מאטוס.

ביהנע-לייטונג: בער שווארצשטיין. אדמיניסטראטיווע לייטונג: מאטל כאן.

די קאסע איז אפען פון 10 פריה.

סעפטעמבער

זונטאג 2 כב אלול תרצ״ד

זון-אויפגאנג 4.49

זון-אונטערגאנג 6.22

צוגאב-פאבאר-קאמיסיע

דעם 15 סעפטעמבער וועט אין לאקאל פון דער מיליטערישער אפטיילונג ביים מאגיסטראט פעטריקאווער 165 אמטירען א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר דער פ.ק.או. לאדז שטאט 1 צו דער קאמיסיע דארפען זיך מעלדען די פאבאראווע פון יאהרגאנג 1913 וועלכע האבען זיך צוליב וויכטיגע סיבות נישט געקענט שטעלען ביז איצט צו די קאמיסיעס און די פאבאראווע פון עלטערע יאהרגענג, וועלכע האבען נאך נישט רעגולירט זייער בעציהונג צו מיליטער-דינסט אויב זיי האבען דערהאלטען באמעמטליכע אויפפאדערונגען פון דער שטאטישער סטאראסטווע און וואוינען אויפן שטח פון 2, 3, 5, 8, 9 און 11 פאליציי-קאמיסאריאטען.

דעם 28-טען סעפטעמבער וועט אין דעמזעלבען לאקאל ווידער אמטירען די צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר פ.ק.או. לאדז שטאט 2, צו וועלכע ס׳דארפען זיך אויך שטעלען די דערמאהנטע קאטעגאריעס פאבאראווע, און וועלכע וואוינען אויפ׳ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14 פאליציי-קאמיסאריאטען.

צו דער קאמיסיע מוז מען צושטעלען א פאס אדער א דאקומענט מיט א פאטאגראפיע.

פון פ. ק. א.

(2) לויט ווי מיר האבען שוין געמאלדען, זענען דעם 1. ד. ח. אריין אין קראפט די נייע סערפליכטענדע פארשריפטען אין דעם טשעקפערקעהר פון פ. ק. א.

11,500 טעלעפאנען אין לאדז

(2) לויט ווי מ׳אינפארמירט אונז פון דער פ. צ. ס. ט. זענען איצט אינסטאלירט אין לאדז 11,500 טעלעפאן-אפאראטען.

אין משך פון חודש יולי — ווען מ׳האט בחנם אינסטאלירט טעלעפאן=אפאראטען — איז צוגעקומען נייע 1,100 אפאראטען.

אמטליכעס

(א) עס איז צוריקגעקומען פון אפרוהע=אורלויב און איבערגענומען זיין אמט דער דירעקטאר פון דער לאדזער פינאנץ-קאמער, ה׳ זיגמונט קוכארסקי.

* * *

(א) לויט ווי מ׳אינפארמירט אונז וועט, אין שייכות מיט דער פערענדיגונג פון דער אורלויב-צייט, פארקומען א רייה ערנסטע פערסאנאלע ענדערונגען אין דער מלוכה-אדמיניסטראציע, פינאנץ און פאליציי.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: י. קאפּאַראָווסקי (נאוואמיעסקא 15), ס. טראווקאווסקי (בזשעזשינער 56), מ. ראזענבלום (שרודמיעסקא 21), מ. בארטאשעווסקי (פעטריקאווער 95), י. קלופּטא אנטנע 54), ל. טשינסקי (ראקיטשינער 53).

שוין קירצליך

נאך א גרינדליכען רעמאנט, איבערבוי און נאכ׳ן אדורכפיהרען פערבעסערונגען קומט פאר די ערעפנונג פון נייעם

קינא

„MIRAŻ“

אויף 11 ליסטאפאד (קאנסטאנט.) 16

אונטער א נייער דירעקציע פון קינא-טעאטער Metro i Adria

בעמערקונג: די נייע דירעקציע „Miraż“, נישט קוקענדיג אויף די קאסטען, האט איינגעפיהרט א רייה פערבעסערונגען, דער לאקאל איז אייראפעאיש רעמאנטירט, און איז פערזעהען מיט א רעפערטואר פון די לעצטע וועלט-שלאגערס.

בכדי איינצוהאלטן עקסמיסיעס

בעשייניגונגען פון דער לאדזשער האנדווערקער-קאמער

(2) די לאָדזשער האַנדווערקער־קאַמער האט אָנגעהויבן צוצוגעבען די ארבייטסלאָזע האַנד־ווערקער בעשייניגונגען, וועלכע וועלען דינען — לויט דער מיניסטעריאלער פאַראָרדנונג — אַלס יסוד פאַר אויפהאַלטען עקסמיסיעס פון אַרבייטסלאָזע האַנדווערקער.

אין שייכות דערמיט איז אין דער לאָדזשער האַנדווערקער־קאמער איינגעפלאסען אַ גאַנצע רייהע בּיטעס פון אַרבייטסלאָזע האַנדווערקער.

ארעסטירט א לאדזער אין טשעוו

פאַרן געהערען צו אַ באַנדע פון פּאַספּארטען-פעלשער

(2) דער לאָדזשער אויספאָרשונגס-אַמט האָט נעכטען בעקומען אַ ידיעה, אַז אין טשעוו איז אַרעסטירט געוואָרען דער לאָדזשער איינוואוינער, משה טשאַרני, וועלכער האָט זיך „מתעסק געווען" מיט פעלשען אויסלענדישע פעסער, און געהערט צו אַ באַנדע פון דערזעלבער „בראַנזשע", די אַרבייט פון וועלכער עס האָט זיך אויסגעשפּרייט אויפ'ן שטח לאָדז—דאַנציג.

חוץ טשאַרני'ן איז אין טשעוו אַרעסטירט געוואָרען נאָך אַ לאָדזשער — מאַרטשין שליימער.

די פּרטים פון דער אויספאָרשונג ווערען דערווייל געהאַלטען בסוד.

די עקזאמענס אין אלע 7 קלאַסן האבען זיך שוין אנגעהויבען

ס'ווערען אנגענומען שילער און שילערינס
פון 3 ביז 6 יאָהר אין פרעבעלשול
„ 6 — 14 „ „ שולע

דער פראגראַם

פון אונזער שול איז אַ פאַראייניגונג פון צוויי וועלטען: דער היינטיגער מאָדערנער שול מיטן אַמאָליגן ליטווישן חדר מתוקן

איינשרייבונגען טעגליך פון 9—2 נאָכמ.
אין דער 7-קל. שולע
קאצענעלסאָן = נאַחומאָוו
פּאָמאַרסקאַ 20, טעל. 177-01.

די לאדזער שטאט-פערוואלטונג

וועט דאך איבערגענומען ווערען דורך דער ענדעקישער מערהייט

ווי מיר דערוויסען זיך האָט דער לאָדזשער רעגירונגס-קאַמיסאַר געווייַלט אין ווארשאַ ווענען פאַרשידענע שטאָטישע ענינים.

לויט די געשפּרעכען, וואָס אינזש. וואַיצ-וואודזקי האָט געהאַט אין די פאַרשידענע מיניס-טעריומס און אין די מאַסגעבענדע זעלבסטפער-וואַלטונגס-אינסטאַנצען איז צו דרינגען, אַז די וואַהלען צום לאָדזשער שטאָט-ראט, בעת וועלכע די ענדעקעס האָבען דערגרייכט אַ מערהייט וועלען דאָך בעשטעטיגט ווערען און די ענדעקעס וועלען איבערנעהמען די מאַכט.

יעדענפאַלס וועט דער ענין ענטגילטיג ענטשידען ווערען, נאָכדעם ווי דער לאָדזשער וואָיעוואָדע וועט צוריקקומען פון זיין אורלויב. דער וואָיעוואָדע ה' האַוקע נאַוואַק קומט קיין לאָדז מאָרגען, מאָנטאָג.

צוויי יודישע פריצע

האבען זיך געסמ'ט אויפ'ן יודישען בית-עולם

(2) עהערנעכטען האָט מען געפינען אַ גע-סמטע אויפ'ן יודישען בית-עולם אַ געוויסע פרוי חנה קרול.

נעכטען האָט דער בית-עולם-וועכטער ווידער געפונען אויפ'ן קבר פון איהר פאָטער ליגען אַ פער'סמטע מיט זאַלץ-זויער די 27-יעהריגע מרים אלטמאַן (פון בזשעזשינער 26).

די סיבה פונ'ם זעלבסטמאָרד איז נישט פעסטגעשטעלט געוואָרען.

אין אַ האָפנונגסלאָזען צושטאַנד האָט מען די אָפגעפיהרט אין שפּיטאָל.

באנדיט אויף א ראווער

דערשלאגט א לאדזערין און בערויבט זי

(2) די 25 יעהריגע יאַנינא פּשיטיצקא (פון דאַנילאָווסקיעגאָ 7) איז עהערנעכטען געגאַנגען צו פוס קיין אַלעקסאַנדער.

ווען זי איז געווען נעבען ראָמבּיען, האָט זי דעריאָגט אויף אַ ראָווער עפּיס אַן׳אומבעקאַנטער פּערזאָן, און אונטער דער דראָהונג פון אַ רע-וואָלווער, צוגענומען ביי איהר אַ רינגעל, אַ פינ-גערל, אַ האַנד-בייטעל מיט 16 זלאָטעס און איז ענטלאָפען.

פּאָליציי זוכט דעם באַנדיט.

רעפּרעזענטאנץ-טעאטער „ראזמאיטאשטשי" ציגעל-גאס 27 טעלעפאָן 112-25
דירעקציע: דוד צעלמייסטער.

אלע, אלע סומען זיך געזעגנען מיט דעם לאדזער ליבלינג
מיכאל מיכאלעסקא
אונאָפרופליך לעצטע פאָרשטעלונגען פּאָפּולערע ביליגע פרייזען.

היינט, זונטאג, 2 פארשטעלונגען 2
הייבט, זונטאג, 4.30 נאָכמיטאָג
גרויסע הנחה= און פאלקס-פארשט.

אלע בילעטען אין פּאַרטער צו 1 זל.

איינהייטליכע רעוואלאציע-פרייזן. אלע בילעטען אין פּאַרטער בלויז 1 זל.

לעצטער טאנץ
אין 3 אַקטען (6 בילדער). 30 נומערן געזאַנג און טענץ, צום לעצטען מאל! —

היינט, 9.30 אָוונט
מיכאל מיכאלעסקא'ס
נייעסטע אויפפיהרונג פון דער שאָס-אָפּערעטע
די טשארדאש = פירשטין
מיט מיכאלעסקא און פאניא רובין אין די הויפּט-ראָלען.

הארטנעקיגע פערשטאפונג

ווערט זעהר גיך בעזייטיגט דורך דעם געברויך פון נאַטירליכען ביטערוואַסער

Franciszka Józefa

נעהמענדיג יעדען פריהמאָרגען און אָוונט צו אַ קלײנעם גלאָז. פראָגט דאָקטוירים. צו בעקומען אין אלע אַפּטײקען און סקלאַד-אַפּטעטשנעס.

זעלבסטמארד פון א 17-יעריגער

(2) נעכטען האָט זיך אין טויער אויף וויגו-רא 3 געס'מ'ט מיט עסיג-זויער די 17-יעהריגע העלענאַ וואָלאַדאַרסקאַ (פון טאַרגאָווא 37).

די סיבה פונ'ם זעלבסטמאָרד איז נישט פעסט-געשטעלט געוואָרען.

אין אַ שווערען צושטאַנד האָט מען זי אָפּ-געפיהרט אין ראַדאָגאָשטשער שפּיטאָל.

דערמארדעט דעם סובלאקאטאר

און דערנאך געוואלט דער'הרג'ענען דאס ווייב

(2) צו דעם פּאָרפּאָלק בודזשיאָרעק אויף שאַפּענאַ 5 (באַלוט) האָט זיך מיט עטליכע טעג צוריק אַריינגעצויגען דער 38-יעהריגער וולאַדיס-לאַוו מאַרטשיניאַק, און — גלייך, ווי אַריינגעצויגען זיך, האָט זיך עס אָנגעהויבען...

צווישען טעאָדאָר בודזשיאָרעק און מאַר-טשיניאַק האָבען זיך אָנגעהויבען שטאַרקע קריגע-רייען, מחמת אייפערזוכט.

דער סוף איז געווען, אַז בודזשיאָרעק האָט עהערנעכטען דער'הרג'עט מאַרטשיניאַק'ן, און דער נאָך געוואָלט אויך „מקיים פּסק" זיין דאָס ווייב, אָבער די שכנים האָבען דערצו נישט דערלאָזט.

דער מערדער איז אַרעסטירט.

לאָדז ווערט אייראָפּעאיש נישט נאָר אויסער-ליך צוליב'ן איינפיהרען אויף אַ גרויסען פערנעהם די עפענטליכע אַרבייט, דאָס אויסזעהן פון אַ גרויסער מערב אייראָפּעאישער שטאָט גיט איהר אויך צו די אינסטיטוציעס, די פּראַכטפולע מאַגאַ-זינען, וועלכע מעהרען זיך יעדען טאָג. איינס האָט לאָדז נאָך נישט געהאַט: ס'האָט איהר געפעהלט דאָס וואַרען-הויז אויפ'ן מוסטער פון די, מיט וועלכע עס גרויסט זיך פּאַריז, לאָנדאָן און בער-לין מיט איהרע „טיץ" און „ווערטהיים".

און אָט דערוויסען מיר זיך, אַז לסוף וועט אויך לאָדז האָבען אַן'אינסטיטוציע פון דעם מין. די נאָהענטסטע טעג עפענט זיך דאָס גרויסע וואַרען-הויז, וועלכעס וועט בעצירן די שטאָט מיט דער פּראַכטפולקייט פון איהר איינאָרדנונג און מיט דעם גרויסען אויסוואַהל און פערשידענאַרטיגקייט פון איהרע סחורות און דאָס וועט זיין אַ וואַרען-הויז פון דער וועלטבערימטער פירמע „Whole-Worth". די אַרבייט ביים בויען אַ ספּעציעל לאָקאַל ביים רוג פּיעטרקאָווער און פּשעיאַזד ווערט שוין די טעג פערענדיגט.

מ'וועט קענען דאָרטען איינקויפען פון אַ שפּילקע ביז אַ מאַשין, אָנטוען זיך פון די פיס ביזן קאָפּ. פון די קלענסטע ביז די גרעסטע זאַכען. דאָס עפענען דאָס וואַרען-הויז „Whole-Worth" וועט בעגריסט ווערען פון דער גאַנצער לאָדזשער געזעלשאַפט.

דער אריער-פאראגראף

ר. איזראעל

שפּאַנענדער ראָמאַן פון דער איצטיגער ווילדער צייט

205

— געוויס, האָט פריצי געזאָגט, ס'האָט קיין שום זין נישט, די מעהרהייט פון פאָלק האָט אַזוי געוואָלט און אַזוי דאַרף עס זיין. איך האָב בעשלאָסען זיך נישט אַקעגען צושטעלען זיך?

— אַפּיסעל צו שפּעט, האָט די גרעפין גע-ענטפערט אָבער בעסער שפּעטער ווי קיינמאָל נישט. קומט מיט אַרויס, איך האָב דאָ מיין אויטאָ און מיר וועלען אויפ'ן וועג זיך אַדורכשמועסען.

— וואוהין פאָהרען מיר דען? האָט פריצי געפרעגט, נישט ריהרענדיג זיך פון אָרט.

— איך רעכען, אַז מיר פאָהרען קיין אולם, איך האָב פאַר אייך צוגעגרייט אַ פּאָסטען, אַ רע-קאָמענדאַציע האָט איהר פון מינסטער גערינג אַליין.

— דאַנק אייך גרעפין, אָבער קיין אולם וואָלט איך נישט געוואָלט פאָהרען, איהר דאַרפט מיך פערשטעהען, אַז ס'וואָלט מיר געווען זעהר נישט אָנגענעהם און פּיינליך, ווען איך זאָל זיך דאַרפען טרעפען מיט די אַלע מענשען, מיט וועלכע איך בין געווען אין קאָנפליקט. ווען איהר וואָלט גע-קענט זיך בעמיהען, אַז איך זאָל קענען בעקומען אַ פּאָסטען אין מינכען, וואָלט איך געווען זעהר דאַנקבאַר...

די גרעפין האָט געטראַכט, אַז פריצי איז גערעכט, צו וואָס איצט נאָכאַמאָל אויפמישען אַל-טע חטאים? צו וואָס זאָל מען מאַכען מענשען רע-דען, צוליב וואָס זאָל זי אַליין קומען אין מענ-שענס מיילער אַריין, זי האָט דאָך שוין איצט געפיהלט און פערשטאַנען, אַז ווען פריצי וועט וואוינען ווייטער אין אולם וועט ער מוזן זי גאַנץ אָפט בעזוכען און דאָס, וואָס שאַפען ביי מאַטער-יאַל פאַר מענשען צו פּליאַטקעס און רכילות. עס וועט דאָך געוויס גלייכער זיין, ווען זי וועט בעסער אָפט קומען צו איהם קיין מינכען, דאָס וועט זיין דיסקרעטער און אפילו ראָמאַנטישער. איהר איז דער דאָזיגער פּלאַן געפעלען געוואָרען און זי האָט געזאָגט:

— גוט, דאָס וועט מיר נישט מאַכען קיין איבּ-ריגע שוועריגקייטען. איך קען איך שאַפען אַרבייט אויך אין מינכען. האָט איהר דערווייל עפּעס געלד, כדי אַדורכצולעבען ביז דער צייט, ווען איהר וועט אָנהויבען צו אַרבייטען?

— איך האָב אפילו נישט, אָבער איך וועל זיך ווי ס'איז אַן עצה געבען, ווייל איך האָב דאָ בעקאַנטע.

— איהר זענט גערעכט, האָט די גרעפין אַ בעליידיגטע געזאָגט, איהר האָט דאָ בעקאַנטע און איהר וועט זיך ערשט צו זיי ווענדען און איך...

— ענטשולדיגט גרעפין, איך האָב נישט גע-מיינט אייך צו בעליידיגען. מיר איז פּשוט פּיינליך אייך אויסצונוצען.

די גרעפין האָט זיך מיט יעדער מינוט ווייטער אַלץ מעהר ענטציקט מיט פריצין.

— נישט איהר האָט דאָס מיר פאַרגעלעגט, נאָר איך האָב דאָך אייך פאַרגעלייגט אויסצובאָר-גען אַ געוויסע סומע, פערשטעהט זיך, אַז איך האָב אויך מיין ציל דערביי.

— דהיינו? האָט פריצי איבערגעפרעגט, הגם ער האָט גוט געוואוסט, צו וואָס די גרעפין צילט.

— וועגן דעם וועלען מיר איצט נישט רעדן, האָט די גרעפין געזאָגט, נישט דאָ איז דאָס אָרט דערפאַר, אפשר וועלען מיר אַביסעל אַרויספאָהרען מיט מיין אויטאָ.

פריצי האָט שוין נישט געהאַט קיין מאָמענט אָפּצוזאָגען און האָט שטילשווייגענד איינגעשטימט.

ביידע זענען אַרויס פון קאַפע און האָבען זיך אַריינגעזעצט אין אויטאָ.

— פריצי, האָט די גרעפין אָנגעהויבען, פאַר וואָס פערשטעהט איהר מיך נישט?

— איך ווייס נישט וועגען וואָס איהר רעדט?

— וועגען דעם וואָס דער אָרט דאָ, אַז איהר פער-שטעהט מיך נישט, איך בין אין אייך פערליבּט.

די דאָזיגע פּלוצלונגע ליבעס-ערקלערונג איז געקומען פאַר פריצי אַזוי אומגעריכט, אַז ער האָט באמת נישט געוואוסט, וואָס צו ענטפערן, פריצי, וועלכער איז געוואוינט געווען אויף יעדער פראַגע ערשט צו ענטפערן נאָך אַ געוויסער איבערלייגונג און נאָכטראַכטען האָט איצט דערצו קיין צייט נישט געהאַט און דערביי האָט ער אַליין נישט גע-וואוסט, וואָס ער זאָל זאָגען.

די גרעפין האָט דערויף געהאַט אויסגערעכענט און דערביי האָט זי געמאַכט איהר ערקלערונג אָהן שום פּאָרעדעס.

— וואָס איז? איהר שעהמט זיך באַך, האָט די גרעפין געפרעגט, זענט איהר באמת אַזוי נאַאיוו אָדער מאַכט איהר דעם אַנשטעל?

פריצי האָט נאָך אַלץ נישט געוואוסט, וואָס ער האָט צו ענטפערן. די גרעפין האָט זיך דער ווייל צו איהם צוגערוקט, זי האָט געפיהרט מיט דעם אויטאָ און דערביי געדרעהט צו איהם נישט קוקענדיג איבּגאַנצען אויף איהם, זיי זענען שוין געווען הינטער דער שטאָט, כדי עפּעס צו ענט-פערן, האָט פריצי געזאָגט:

— וואוהין פאָהרט איהר? מיר זענען דאָך שוין ווייט הינטער דער שטאָט.

— האָט נישט קיין מורא, איך וועל אייך נישט פערפיהרען...

פּלוצלונג איז די מאַשין שטעהן געבליבען.

— וואָס איז געשעהן, האָט פריצי געפרעגט.

— אַ זעהר מיאוס'ער ענין. די מאַשין איז קאַליע געוואָרען. איצט איז אָוונט, אַלץ אַרום איז פּוסט, מ'זעהט נישט קיין מענש און קיין הויז.

— וואָס וועלען מיר איצט טון?

— איהר זענט דאָך קלוגער פאַר מיר, גיט אַן עצה.

— ווען איך זאָל וויסען, דוכט זיך, אַז ס'איז נישט פאַראַן קיין אַנדער אויסוועג, ווי געהען צופוס, ביז מיר וועלען קומען צו עפּעס אַ מענש-ליכען ישוב.

— און די מאַשין? וועלען מיר זי איבער-לאָזען אַזוי אויף הפקר?

— קיין אַנדער אויסוועג זעה איך נישט.

— פאַרוואָס? האָט די גרעפין געזאָגט. דער אויטאָ איז צוגעמאַכט פון אַלע זייטען, מיר קענען דאָ בלייבען ביז פאַרטאָגס, אַדער ביז ס'וועט צו-פעליג אימיצער אַדורכפאָהרען, וועלכער זאָל אונז קענען מיט עפּעס העלפען.

די גרעפין האָט געוואוסט, אַז דאָס איז אוממעגליך. זי האָט ספּעציעל דעם אויטאָ פערקריפּעלט אויף אַזאַ וועג, וואו ס'פאָהרט קיינער נישט. דאָס איז געווען אַ זייטיגער זאמדיגער וועג, וועלכער איז שוין לאַנג נישט בענוצט געוואָרען דורך קיין שום אויטאָ. איבעריגענס, אין דער אויטאָ איז גאַנצען נישט קאַליע געוואָרען. ס'איז איהם גאָר נישט געשעהן, דאָס האָט נאָר די גרעפין גע-מאַכט דעם אַנשטעל, כדי זי זאָל דאַרפען בלייבען שטעהן דאָ אויפ'ן פרייען פעלד איבערנעכטיגען מיט פריצין. די גרעפין העלדאָרף איז געווען גע-נוג דאַפּיטיערט צו אַזעלכע זאַכען, אָבער דאַסמאָל איז איהר דאָס געלונגען מעהר ווי שטענדיג.

פריצי האָט נישט געזעהן קיין שום אויס-וועג צו דער לאַגע, אין וועלכער ער איז געוואָרען ענג, ער האָט נישט געוואוסט, וואָס ער זאָל אָנהויבען צו טון, אָדער וואָס ער זאָל רעדען, אַזוי ווי אַ קליין קינד, וואָס איז אַריינגעגאַנגען אין דער מאַכט פון זיין ביאַנקע, אַזוי איז פריצי איצט געווען אין דער האַנד פון דער גרעפין העלדאָרף, וועלכע האָט איבערליך טרומפירט, זעהענדיג, און וואָס פּאַראַ פאַר לעגענהייט פריצי געפינט זיך.

(פאָרטזעצונג קומט)

ימים נוראים אין דער סינאגאגע

די קומענדיגע ימים־נוראים, זעגען די אימה־דיגסטע פון אונזער קיום.

אט אין די אימה און פחד'יגע טעג, וואו קען מען זיך אזוי פאראייניגען אין א האַרציג־ריכטיגע און פון דער בשמחה אויפריכטיגע תפילה־בציבור ווי אין דער סינאגאגע?...

די סינאגאגע — אונזער מיניאַטור בית־המקדש, מיט זייבע ווידקונג־מאכענדיגע מאהלעריי־ען מיט זיין היכל־אַרטיגען ארון־קודש, בעפוצט מיט העל־זיידענעם מסך הפרוכת, וואס איז דער הבדל בין קודש ובין קודש הקדשים, אין וועלכען ס׳טעקען עס איז אַרייגעוועבט מיט גאלד־זיידענע פעדים, דער „מגן דוד", דער לייכטענדיגער סמבאל פון אונזער פערגאַנגענהייט, געגענוואַרט און צוקונפט.

די הדרת פנים'דיגע געשטאַלט פון ראַבינער (הרב ד״ר ברוידע) אין וועמענס גרויסע יודישע נשמה עס פולעמט זיך א ערהאַבענע אין סטיל און איבהאַלט דרשה מעיבי דיומא. די האַרציג־הארמאנישע געזאנגען פון קאנטאר און כאָר. וואס טראגען איבער דעם מתפלל אין ערנסט העכערער שטימונג און צווינגען איהם מתפלל צו זיין בכוונה.

שטענדיג שטימט אן דער סינאגאגען פראכט דוהם צו ערנסטע תפילות דורכ׳ן ראַבינער, קאנטאר און כאָר. בעזונדערס ימים־נוראים, וואו דער ניי־אנגאזשירטער אויבער־קאנטאר ה׳ דוב לאוואוויטש פון לעמבערג, וועט אין פאראייניגונג מיט׳ן סינאַ־גאָגען־כאָר דאַווענען אין די ימים־טובים.

ה׳ לאוואוויטש איז אַנ׳עכטער עמוד און וואָרט־קינסטלער (עבר׳ בלע״ז). זיין אויסדרוקספולע און אומפאַנגס־רייכע שטימע, זיין מוזיקאַליש־מאדולי־רענדיגע אימפראוויזאציע פון אַלע תפילות, בעזונ־דערס: מלכות, זכרונות, שופרות, וועלכע זענען אזוי גרויסאַרטיג דורכגעפלאכטען מיט אונזערע אַלט־פרענקישע פריביש־מיקשאַלדישע טאָן־אַרטען, זענען באה פריש אין אונזער זכרון פון פאר צוויי יאהרען. זיין הארמאנישע צוזאמענזינגען מיט׳ן כאָר איז אין לשער.

דאס קען מען זיך נאר איבערציינען ווען מען העדט ה׳ לאוואוויטש רעטשיטאַטירען צוזאמען מיט׳ן כאר אזעלכע פעיל־קאמפאזיציעס, ווי למשל: „אין כמוך", „כי כשמך". „בראש השנה" און אַנד.

— פרעגט זיך די קשיא, וואו קען מען דען אַנדערש אויסער אין דער סינאגאגע האבען אזא בחת רוח און אזוי זיך פיהלען ימים־נוראים'דיג? ביין, נאר אין דער סינאגאגע איז דער ריכטיגער אָרט צו דאַווענען אויפריכטיג און בכוונה. און ווער עס מייבט אַנדערש, און וויל חוזק מאכען פון זיך און פון אונזערע ימים־נוראים, דער זאל געהן דאַווענען אין „זאַל", געדונגען פון א סאדע־וואַסער געוועלבניק א בעקוועמע דירה פון 3 צימערען מיט בעקוועמליכקייטען...

דער איינגענער „געוועלבניק" אנגאזשירט אויף איינגענער „מבינות" א „וועלט־בעריהמטען" חזן, אַנ׳אמת'ען קאַנאַריקל, וואס ווערט צום גליק ביים ערשטען מוסף הייזעריג....

דער בעריהמטער „חזן" איז און א בעריהמטער בעל תוקע, וואס בלאזט א גאַנץ יאהר אין קאַלטע זופ, פון אַנ׳אויסגעבטענען קוה, געשמאַקער ווי דער שופר של משיח.

דאס בעסטע־ערגסטע ליידער איז, דער „פרי־מער" אונטערנעהמער באַרגט ערגעץ וואו א ספר תורה און טראגט איהר מיט פאראד אין „זאל" אריין, הוקא דורך פיעטריקאווער גאַס, איינגעוויקעלט אין א.... קינדער־קאלדערקע פון וואַנען עס קוקען אַרויס די געל־ביינערדיגע עץ־חיים׳ס, ווי די טויטע פיס פון די אלזשירער קדושים...

אזא נבלה וואלטען זיך אפילו די היטלער־לייט נישט ערלויבט. ווי געפעהלט איהך אזעלכע ימים־נוראים אין אזא „זאַל" מיט אזעלכע כלי־קודש? אַ, איהר „פרומע" אונטערנעהמער און איהר חוזק׳ביקעס, לאַכט נישט אַז פון אונזערע אַלט־געוואָרענע הייליגע ימים־נוראים! אזא לאַכען קען ווערען א ביטער געלעכטער.

נאר אין בתי־תפילות און גאַנץ בעזונדערס אין דער סינאגאגע זענען די תפילות געהייליגט פון אָרט און צייט, ערנסט, פייערליך, און פייערליך, נאר אזעלכע תפילות דערהויבען דעם יודי־שען גייסט און ערלייכטערען אין אונזער שווערען געמיט....

D—ski.

פון „אראראט"

די פרעמיערע פון „לכבוד דעם הייליגען בים־באם"!..

אויסערגעוועהנליך אימפאזאנט איז אויסגע־פאלען די פרעמיערע פון פולשטענדיג נייעם פראָ־גראם א. נ. „לכבוד דעם הייליגען בים־באם"..

די 17 נייע נומערן, וואס ענטהאלטען אַן אוצר פון הומאָר, געזאַנג און טאַנץ קלאַפען אויס־געצייכענט.

דער פרעמיערע־עולם האט אויפגענומען דאס פראָגראם מיט גרויסע אָוואציעס.

כדאי צו בעמערקען, אז דער „אראראט" ענ־דיגט זיינע גאסטשפילען אין לאדז און פאהרט קיין ווארשא.

היינט ווערט געשפילט 2 מאָל: 12 פאר־מיטאג און האלב 10 אין אָוועגד.

ראדיא־פראגראם

זונטאג, ד. 2־טן סעפטעמבער 1934

9 פריהמאָרגען־אוידיציע, 9,03 גראמאפאָן, 9,13 גימנאסטיק, 9,40 גראמאָפאָן, 10,5 גאטעס־דינסט, 11,57 ציים־סיגנאל, 12,05 מוזיקאלישער פריהמאָרגען, 1 רעפעראט, 1,15 קאָנצערט, 2 לייכ־טע מוזיק (פליטען), 3 אגראר־שמועס, 3,15 מוזיק, 3,45 פון די סטזשעלצעס, 4 רעציטאציעס אין פראזע, 4,20 קלאוויר־רעציטאל, 4,45 אוידיציע פאר קינדער, 5 לייכטע און טאַנץ־מוזיק 5,50 „בוך און וויסען", 6 טראגעדיע פון נארוויד, 6,45 פאָרלעזונג, 7 לייכטע מוזיק מיט׳ן אנטייל פון יוראנדס כאָר, 7,50 אקטועלער פעליעטאן, 8 פאפולערער קאָנצערט, 8,45 אָוועגד־ידיעות, 9 אויף דער פרעהליכער לעמבערגער כוואליע, 9,45 ספאָרט־ידיעות, 10 טעכניש פאסט־קעסטעל, 10,15 רעקלאמע־קאָנצערט, 10,30 טאַנץ־מוזיק, 11 ידיעות, קאמוניקאַטען, 1105 טאַנץ־מוזיק.

• • •

פון אויסלאנד

7,55 הילווערסום – קאָנצערט, 8 דאנציג – אפערעטקע.

נייער קאנטאר אין דער סינאגאגע

נעכטען איז אין דער סינאגאגע (אל. קאָש־טשושקי 2) פארגעקומען די פייערליכע אויפנאהמע פון ניי אנגאזשירטען אויבערקאנטאָר דוב בער לאוויטש.

נאָך שחרית איז דער קאַנטאָר אין בעגליי־טונג פון צוויי גבאים צוגעגאנגען צום עמוד, וואו דער כאָר האָט איהם בעגעגענט מיט א ברוך־הבא. דער פרעדיגער, ד״ר ברוידע, האָט דערביי געהאל־טען א געלעגענהייטס־רעדע, אין וועלכער ער האָט איהם געוואונשען, אז ער זאָל געהען אין די דרכים פון פערשטאָרבענעם הלל אלטערמאן ז״ל.

נ. ע. העלענא פיאסקאווסקא

פערגאנגענעם מיטוואָך איז אין קאדלסבאד געשטאָרבען און דאָרט צו קבורה געקומען פרוי העלענא פיאסקאָווסקא, די פרוי פון היגען בעקאַנ־טען אינדוסטריאלער און עסקן אברהם פיאסקאָווסקי.

די פערשטאָרבענע איז געווען א טעטיגע מיטגלידערין אין פיל היגע פילאנטראָפישע אינסטי־טוציעס, און האָט מיט א ברייטע האַנד געשטיצט יתומים און אלע וועלכע האָבען זיך צו איהר גע־ווענדט נאָך שטיצע.

דער טויט פון דער איידעלער פרוי האָט אין די היגע יודישע אינסטיטוציעס און ביי איהרע קרובים און פריינד ארויסגערופען טרויער.

זאָל איהר די ערד גרינג זיין!

יודען געדענקט!
היטלערישע באנדעס פייניגען!
אייערע ברידער אין דייטשלאנד
אייער געוועהר געגען זיי איז באיקאט אויף סחורות פון דייטשלאנד!

מודעה. ברוך־קראנקע! קריפעל!
ליידענדע אויף פערשידענע ביין־פערקרי־מונגען פון גוף (הויקערס)!

אין לאדז וויילט צום ערשטען מאָל
דער אמת'ער וועלט־בעריהמטער ספעציאליסט
Ortoped Natan Rapaport
פון וויען מיט 30־יעהריגער פראקטיק און נעמט אָן פון 9 פריה ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אָוועגד
אין לאדז, פילסודסקיעגא № 23
(פריהער וסכארניא 23) טעל. 231-89
ברוך־ליידענדע! איהר קענט געזונד ווערן אָהן בלוטיגע אָפעראציעס ראטעווט אייער געזונט כל־זמן ס׳איז נאָך צייט, ווייל דער ברוך ווערט גרויס ווי א מענשען־קאָפ, די קישקעס ווערען פארדרעהט און מ׳קען בראנדיג ווערען.
א הילף און א רפואה! דורך מיין מעטאָדע ערפונדענע ספעציעלע הייל־באנדאזשען, וועלכע האלטען צו די גרעסטע פערנאכלעסיגטע ברוכען און בעזייטיגען ראדיקאל מיט גאראנטיע ביי אנפאנגס־ברוכען. מיין ספעציאליטעט איז אויך: הייל־אפאראטען נאָך דעם סיסטעם פון פראָפעסאָר ד״ר האפפא, ד״ר העססינג און קאללאט. געגען אלערליי פערקריפלונגען. פערקרימטע פיס ווי אויך שמערצענדע פלאט־פיס פאר אמפוטירטע אינוואלידען אמעריקאנישע קונסט־פיס (סאלאן־ארבייט).
פאר דאמען נאָך אפעראציעס קינסטליכע ברוסטען.
ביים ארופלאזען זיך פון מאגען, קישקעס און געבירט־מוטער, עמפפעהל איך ספעציעלע הייל־באנדאזשען לויט דעם סיסטעם פון פראָפ. ד״ר גלענארד.
געדענקט די אדרעס:
ארטאפעדישע אנשטאלט 23 פילסודסקיעגא 23.

רעכער
ווערען אויסגענומען
ביי ג. נארדמאן
שרודמיעסקא 8.

PRYWATNA SZKOŁA POWSZECHNA
przy Gimnazjum JÓZEFA ABA
LEGJONóW 10, tel. 122-12
איינשרייבונגען נעהמט אָן דער סעקרעטאַריאט פון 10–14.

וויכטיג נייעס
פאר לאנג־נעקליידעטע בעפעלקערונג!
איהר דאַרפט שוין נישט טראָגען קיין סטאנדייט־מלבושים דען איך דער בעוואוסטער געשעפטס־אנפיהרער פון דער בעוואוסטער פירמע ה. מענדראווסקי האט צוליב זיין אפרייזע נאָך ארץ־ישראל עראפענט א געשעפט פון
יודישע לאנגע מלבושים
מיט נוטע בעסטעלטע ארבייט און גאראנטירטע צופרי־דענהייט אויך פאר נישט טייערע פרייזען ווי סטאנדייטער איך בעזיץ שטענדיג אויף לאגער אלערליי יודישע מלבושים אויך גאַנצע אויסשטייערס פאר התנים — אויף פערלאנג ווערט אויסגעפערטיגט אין פערלויף פון 24 שעה. געדענקט די אדרעס:
אביגדור ווארמסקי, לאדז
פולנאצנא 5 אין הויף, סאלידע בעדינונג
ווכטיג פאר עלעגאנט געקליידעטע! אין מיין געשעפט ווערט אויסגעפערטיגט מלבושים לויט די נייעסטע פאסאנען.

וויכטיג פאר שול־יוגענד!
די שענסטע מאטריקולעס
פיינסטע אויספיהרונג
צו 25 גר. שטיק
בעקומט איהר נאָר
אין דעם קונסט־פאטאגראפישען אנשטאלט
„POLONJA"
31 גדאנסקא 31

Instytucja Społeczna
zamierza wydzierżawić w części kompletnie urządzoną
TKALNIĘ MECHANICZNĄ
posiadającą krosna angielskie różnych szerokości w pełnym ruchu Oferty sub „Instytucja Społeczna" do akwizycji ogłoszeń Fuchsa] Piotrkowska 50.

קאנקורענצלאָז, ביליג און שיין
וואשט, פארבט און פוצט כעמיש
אהן שעדליכע מיטלען
די יודישע כעמישע וועשעריי און פארבעריי
„עריקא"
אויף מלינארסקא 2 (ביים ראָג בזשעזשינער)
ווילט איהר שוינען אייערע קליידער, אנצוגען, מאנטלען אי אויך וועש, גיט זי אפ צום וואשען, פארבען, רייניגען, פוצען נאָר אויף מלינארסקא 2
פון 1.50 זל. א קלייד ◆ 50 גר. א אויבער־העמד
„ 4 „ אַנ׳אנצוג ◆ 15 „ א קראגען
„ 75 גר. א סוועטער ◆ 1.80 „ פאסאנירן א קאפעלוש ◆ גארדינען אויף ראַהמען.

שייטלען
מיט פאריזער שריינדן און פערטיגע שייטל־ווערען ערשטקל. און רעיעל אויסגעפיהרט
ביי קערש.
סקווערא 15

Dr.
S. Kantor
ספעציאליסט פאר הויט און ווענע־רישע קראנקהייטען (סיפיליס און טריפער), היילט מענער = שוואכע וואַוינט יעצט
Piotrkowska 90, tel. 129=45
נעמט אָן פון 8–2 נאכמ. און פון 4–9 אוו., זונטאג און יום־טוב פון 8–2 נאכמ. פאר אונבעמיטעלטע – לעטשניצע־פרייזען.

Dr. med. B. MRÓWKA
אינערליכע קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
11. ליסטאפאַד 32 (גדאנסקא 12)
טעל. 183-09
נעמט אָן פון 3–5 נאָכמ.

Dr. med.
Z. DATYNER
אוראלאג
ספעצ. פאר נירען, בלאָז און אורין־קראנקהייטען
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95.
נעהמט אָן פון 2–3 און פון 6–8 אָוו.

Dr. J. WAJNSZTOK
אינערליכע קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
צעגעלניאַנאַ 30, טעל. 102-02
נעמט אָן פון 6–7 אָוו.

Dr. med. Nieważski
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט־קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער־שוואכע
אנדזשעיא, 5 טעל. 159-40
צוריקגעקעהרט
נעהמט אָן פון 8—11 און פון 5—9 אָוו.
זונטאג און יום־טוב פון 9 – 1 פארמיטאג.
בעזונדערער ווארטע - זאל פאר פרויען.

Dr. med. Lajchter
קינדערכירורג
צוריקגעקעהרט.

Dr. med.
Leon Familier
אינערליכע און קינדער־קראנקהייטען
האט זיך איבערגעצויגען אויף
שערפיען 37 (בענעדיקטא 6.
נעהמט אָן פון 5–7 נאכמ.

Dr. med.
M. Maślanka
ספעצ. פאר נערווען און פסיכישע קראנקה.
צוריקגעקעהרט
פיעטריקאווער 120
טעל. 147-72
נעמט אָן פון 4—6 נאכמיטאג.

Dr. med. G.GERSZTAJN
ספעציאליסט פאר אויגען־קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
Traugutta 12, tel. 175-10.
נעהמט אָן פון 11–1 און פון 7–8 אָוו.

Dr. med.
M. WARHAFT
chor. wewnętrzne
powrócił
NARUTOWICZA 56 tel. 173-45

Dr. med.
WIKTOR MILLER
אינערליכע קראנקהייטען
ספעצ. פאר רעומאטיזם, ארטרעטיזם
צוריקגעקעהרט
אל. קאשטשושקי 13, טעל. 146-11

Lek. dentysta
St. Gelberg
זאוואדזקא 14, טעל. 108=33
צוריקגעקעהרט
נעהמט אָן פון 10–2 און פון 4–7 אָוו.

Dr. GAWRONSKI
Ginekolog i Położnik
przeprowadził się
na ul. Sienkiewicza 63
tel. 124-51
przyjmuje od 5-6.

DR. MED. E. FRIEDENBERG
פרויען־קראנקהייטען און אקושעריע
האט זיך איבערגעצויגען אויף
פיעטריקאווער 175
טעל. 168-84
נעמט אָן פון 5—7 אָוו. און אין עוואנגעלישען שפיטאל פון 11—12 פארמיטאג.

דאקטאר
ראזענצווייג
צוריקגעקעהרט

Dr. Z. HENRYKOWSKI
ספעציאל ארצט פאר סיפילים, טריפער און הויט־קראנקהייטען
האט זיך איבערגעצויגען אויף
פיעטריקאווער 86
טעל. 143-63
נעהמט אָן פון 8 – 11 און פון 6—9 אָוועגד.
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע זאל.
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע־פרייזען.

Dr. med.
Ignacy Grynberg
ספעציאליסט פאר אינערליכע קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
CEGIELNIANA 17, tel. 174-15.

קראנג-קינא
CAPITOL
זאוואדזקא 16

הײנט פרעזענטירען מיר א דראמע פון א-פראי, וואס האט נישט קײן רעכט צו ליבע א. נ.

„שרעכט געליבט“

אויסער'ן פראגראם: קלאנג-צונאבע אין Fox אקטואליטעטען. אנהייב 4,30 נ"מ שבת און זונטאג 12,30 בײט. נעכסטער פראגראם: „רעזערוויסטן-פאראד“

קלאנג-קינא-טעאטער
CZARY
ציגעל-גאס 2

אויסשליסליך נאר בײ אונז! הײנט און פאלגענדע טעג
די נײעסטע קרעאציע CLIVE BROOK אלס שערלאק האלמס אין דעם סענסאצ. פילם לויט דער ערצעהלונג פון Conan Doyle

דער צוריקקעהר פון שערלאק האלמס

פאסירונגען און איבערלעבונגען פול מיט סענסאציעס און אײנדרוקן
אויסער'ן פראגראם: SLIM SUMERVILLE
די פרײזען זענען נישט געהעכערט.
אנהייב 12 א זייגער בײטאג

קרײנע אנאנסען
1 זלאטי אנ'אנאנס ביז 15 ווערטער 1 זלאטי

שלאסערײ-ארבײטען
ווי אויך אויטאגענישע שװײסונגען, מעטאל-בעארבעטונגען, מא-שינען-טײלען
פיהרט אויס ביליג
J.REDER, Łódź
קאנסטאנטינער 11/13

Zawodowe kursy Samochodowe dla Pań i Panów
FR. GRĘTKIEWICZA
Al. Kościuszki 68 (róg Zamenhofa) tel. 175-35
Przyjmują zapisy na nowy kurs
SAMOCHODOWY
Szkoła posiada samochód w przekroju, poruszany elektr., który ułatwia i przyspiesza naukę.
Informacji udziela kancelarja szkoły od 9 r. do 8 w.

Nowoczesny radjo-odbiornik, 3 lampowy, (trzy zakresy) okazyjnie do sprzedania. Oferty pod „S“ do administracji.

Zostały skradzone dolarówki które unieważniam 776840, 276825 616065, 1027949, 396932. Również unieważniam skradzione mi losy 4 klasy Loterji Państwowej 1/4 48966, 1/4 99900, 1/4 99895, 2/4 8646. Kolektura F. Aleksander, Cegielniana 22. 3679

MOTORY
etektr.
OKAZYJNE używane i nowe po cenach najniższych. Przełączniki gwiazda-trójkąt i rozruszniki własnego wyrobu.
WARSZTATY REPERACYJNE,
przewijanie maszyn. Instalacje elektr.
Inż. J. Reicher i S-ka, Łódź
Południowa 28, tel. 21-000.

לעבער און געוואלדריסען אין דאמען- און אין הערן-גארדעראבען ווערען קינסט-ליך פערשטאפט, נישט צו דערקענען אויסגעפיהרט פון בערלינער פאכלײט, צו זעהר ביליגע פרײזען. נאר-לודקא 12, אין נײעם הויז, אין דער קונסט-שטאפערײ

רעוואלוציע!!! דער רענאמירטער פריזיער-אנשטאלט י. יאקובאוויטש, פיעט-ריקאווער 60 האט בעשלאסען אויפ'ן זומער-סעזאן צו פערקלענערן די פרײזען. ראזירען 20 גר., שערען 40 גר., דעם קאפ וואשען 30 גר., עלעקטרישער מאסאזש 20 גר., ערשטקלאסיגער מאניקור 70 גר. אײלט אלע מאסענווײז צו יאקובאוויטשן.

די בוכבינדערײ פון ו. ל. ווישע-גראדזקי, פיעטריקאווער 33, נעהמט אן אלער ארט בוכבינדער ארבײט ווי אויך מוסטער קאלעקציעס פאר די ג' פאברי-קאנטען לויטן נײעסטען סיסטעם. צו מע-סיגע פרײזען.

געגען גוטע בעלוינונג בעט מען אפצוגעבען דעם טלית און תפילין, וואס איז געגנב'עט געווארען פון פענסטער ארא\9 אויף נאוואמיעסקא 4. בײ צע-דערבוים. דיסקרעציע געזיכערט. טעל. 191-02. 3664

ס'איז פערלוירען געווארען א בלאנקא וועקסעל אויף 200 זל. אויסשטעלער ם. קרידאוויטש. דער וועקסעל ווערט ערקלערט פאר אונגילטיג. אפצוגעבען געגען בע-לוינונג צו ראזדזשאל, נאוואמיעסקא 18.

Buchalter-bilansista udziela buchalterji kurs 15 zł. oraz polskiego, arytmetyki handlowej, francuskiego. Postępy zapewnione. — Dzwonić 201-36. 3659

געעהרטע ה' גובים! איך בעט די ג' ה' גנבים, וואס האבען צוגענומען די סעקע אין געוועלב ציגעל-גאס 22, מיר צוריקצוגעבען געגען בעלוינונג, ווײל אלע בעווארעניש זענען געמאכט און עס האט פאר קײנעם נישט קײן ווערט. דיסקרעציע געזיכערט. 3684

פרײוע פאסטענס

ס'ווערט געברויכט א לערן-יונגעל, ווי אויך א קלאפער אין קירזשנער-געוועלב 6-טען שערפיען 17, בײ י. ראזענצווײג.

ס'ווערט געברויכט אנ'אבערלאק-נײהער מיט אנ'אבערלאק און א קוואלי-פיצירטע מאשין-נײהערין צו סוויטערס זאוואדזקא 26, וו. 14. 3688

ס'ווערט געברויכט א לערן-יונגעל צום וואליזען-מאכער, צו ווענדען זיך צעגעלניאנא 38, וו. 6. 3672

ס'ווערט געברויכט א מיטנײהער פון מענער בעטעלט, צו ערפאהרען שרודמיעסקא 22 וו. 2. 3690

קוואליפיצירטע פערקויפער (ינס) צו הערען און דאמען-קאנפעקציע ווערען זא פארט געזוכט אויף גלובנא 1.
„Świat Mody“

ס'ווערט געברויכט א קוואליפיצירטע מאשינערין און א האנט נײהערין און א לערן מעדעל, קאמיעננא 18 קווער אפי-צינע דריטער שטאק.

א לערן יונגעל צו שטריקען סווי-טערס, וועלכער האט שוין א בעגריף אין פאך, קען זיך מעלדען פיעטריקאווער 92, וו. 29. 3677

ראקאלען

א מעבלירט צימער צו פערמיטען 15 זל. א מאנאט אויף אל. 1. מאי 20, רעכטער אײנגאנג, וו. 40. 3667

צו פערמיטען א שעהנע שטוב מיט 2 פענסטער, טרוקען, דירעקט בײם ווירט. צו פרעגען בזשעזשינער 57A, בײ ווארשאווסקי.

צו פערדינגען א שטוב מיט אדער אהן מעבעל אויפ'ן 1-טען שטאק. גרינער מארק 9, בײ ליפסמאן. 3674

פון זאפארט צו פערמיטען 3 צימערן און קיך ביליג דירה-געלט, זאוואדזקא 10, צווײטער הויף, ערשטער שטאק. צו ער-פאהרען בײ גאברילעוויטש. 3688

3 צימערדיגע וואוינונגען, זוניג, אלע בעקוועמליכקײטען, ערשטער שטאק, צו פערמיטען. פאלודניאווא 28.

אפצוגעבען א מעבלירט צימער מיט בעקוועהמליכקײטען בײ צרליך, פילסודס קיעגא 56, וו. 19. 3675

פערשידענעס

צוליב אבפאהרען צו פערקויפען שליסען 7/33 8/60 8/70 10/60 10/80 מיט פערשיבער 12/21 12/30 6/70 און 6 פעסט-בלאט קראפט וועבשטיל, ווסכאדניא 50, וו. 26

א בעל תוקע זוכט א שטעל שופר צו בלאזען. צו ווענדען מאסארסקא 22 (באלוט), וו. 12.

בחצי חנם
מחזורים, סליחות ספרים, טלתים
פילסודסקי 34, פר. געשעפט
ווי אויך אײנגאנג דורכ'ן טויער
צו בעקומען אלע ארט ספרים און לעהר-ביכער, א ספעציעלער אויסוואהל פון מחזורים, אויך די וועלט-בערימטע אמתע ווילנער רב פנינים מחזורים, אויך מיט פוילישע איבערזעצונג, ש"ס, חומשים, משניות, מדרשים, סדורים, טלתים, נארטלען קאפ-לען, ציצות און מזוזות צו רעעלע פרײזען. פאר שול-קינדער גרויסע הנחות געדענקט דעם אדרעס ווסכאדניא 34 פראנט געשעפט אדער דורכ'ן טויער.

1.000.000 זל. קענסטו געווינען
קויפענדיג א לאס נאר אין דער בעריהמטער קאלעקטור ג. וואלמאן נארוטאוויטש 38 טעל. 38-181, און פל.רײמאנטא 3/4 טעל. 219-59.
די ציהונג קומט פאר דעם 4-טען סעפטעמבער.

בעקאנטמאכונג.
קראנקע אויף גאלשטײנער, לעבער, געלבזוכט, אפעטיטלאזע, שלעכטע מאגען-גאזען, איהר וועט האבען דאס געלעגענ-הײט זיך צו בעראטען מיט דעם איבערא\9 אוין פון 30 יאהר בעריהמטען איבערפעלדשער
ה' י. זינגער
פון ווארשא, שוענטאיערסקא 34, וועלכער וועט דורכפאהרענדיג אנעמען אײניגע טעג פון 31/8 ביז 3/9 אין האטעל זאקס, פאמארסקא 7, טעל. 236-43

„PRACA“
פרויען-פאך-קורסען בײם פעראײן צו פערשפרײטען פאך-קענטניש צווישען יודישע פרויען
וואולטשאנסקא 21, טעל. 167-15
נעהמט אן אײנשרײבונגען אויף פאלגענדע אפ-טײלונגען: 1) קונסט-שטיקערײ, 2) דאמען-שנײ-דערײ צושנײדען, 3) גארסעטען-פאך, 4) היטען-פוצערײ, 5) וועש-פאך — צושנײדען, 6) אנדוי-לאציע, 7) מאניקור.
דער סעקרעטאריאט איז מעטיג פון 9—1 און 3—7

לעטשניצע
פאר ווענעריש קראנקע פון דאקטוירים ספעציאליסטען
לאדז, זאוואדזקא 1
טעל. 205-38
מעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענד.
ווענעריש-קראנקע, מענערשוואכע און הויט-קראנקהײטען
אנאליזען פון בלוט און אורין
די פערהיטונגס-סטאציע
איז מעטיג א גאנצען מעת לעת
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל
א בעראטונג 3 זל.

Dr. med. **D. HELMAN**
ספעציאליסט פאר האלז, נאז און אוירען-קראנקהײטען
צוריקגעקעהרט
Piotrkowska 68, tel. 112-20
נעמט אן פון 10 ביז 12 און פון 5—7 אווענד.

„ELLAS“ כאלווא
TELEF. 232-63
די אײנציגע גוט-אײנגעפיהרטע יודישע פאבריק פון כאלווע אין לאדז מאכט בעקאנט איהרע ג"ה קונדשאפט, דאס זי האט אנגעפאנגען צו ארבײטען צום נײעם סעזאן אויסער די ביז-יעצט גוטע
Mieszaua i Biała כאלווא
אין אלע ארט פאקונג, אויך נײע סארטען ווי:
Chałwa pomarańczowa, orzechowa, czekoladowa i rumowa
און די ספעציעלע **Chałwa w czekoladzie**
אויך אין קלײנע טאבלעטקעס. אלעם צו ביליגע פרײזען.
מיט אכטונג **„ELLAS“**
Łódź, ul. Żeromskiego 31,
telef. 232-63.

ברוך-קראנקע!!!
ערשטע און אײנציגע ארטאפעדישע הײל-אנשטאלט אין לאדז, פון דעם אין גאנץ פוילן בעריהמטן ספעציאליסט ארטאפעד דיר. י. ראפאפארט, וועלכער עקזיסטירט 30 יאהר און איז געווארען אנערקענט פון פיל בעוואוסטע פראפעסארען.

Dyr. J.Rapaport

ברוך-לײדענדע! ספעציעלע ארטאפעדישע גומי-הײל-באנדאזשען פון מײן ארטאפעד. הײל-אנשטאלט בעזײטיגען אהן שום אפעראציע, ראדיקאל שנעל און זיכער מיט דעם גרעסטען ערפאלג, די שווערסטע, געפערליכסטע און פערעלטערטסטע לײדענדע ברוכען בײ מענער, פרויען און קינדער. — ספעציעלע ארטאפעד. הײל-באנדאזשען פאר צו-ריקגעקומענע ברוכען נאך אפעראציעס, ווי אויך ספעציעלע אינדיווידועלע צוגעפאסטע ארטאפעד. בויך-באנדאזשען געגען ארפאלאזען זיך פון מאגען און קישקעס.

פאר כאליקעס. הויקערס און אלערארט פעהלער פון גוף!
און מײן ארטאפעד. הײל-אנשטאלט ווערען אויסגעפערטיגט די הײלבארסטע און פון פיל פראפעסארען אנערקענטע מעטאדע ספעצ. ארטאפעד. הײל-גארסעטען פאר פערקרימונג פון רוקען-בײן (Skrzywienie Kręgosłupa), בײן-שווינד-זוכט, ליטונגען, פערקרימטע פיס בײ קינדער און ערוואקסענע קינסטליכע הענד (פראטעזען) און פיס, ווי אויך די פראק-טישסטע ארטאפעדישע אפאראטען פאר שטערצליכע פלאט-פיס לויט גיפס-מאדעל.

אכטונג! אלע קראנקע אין מײן ארטאפעד. הײל-אנשטאלט, ווערען נאר פון מיר פערזענליך בעהאנדעלט.
30 יעהריגע פראקטיקע. פולע גאראנטיע!
ערמעסיגטע פרײזען! עמפפאנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אוו. עס ווערען אויך אנגענומען מיטגלידער פון אובעזפ. ספאל. (קאסע-כאריך). אכטונג!

ערשטע און אײנציגע ארטאפעדישע הײל-אנשטאלט אין לאדז
Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.
פון לעמבערג
Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

הערצליכען דאנק
היערמיט דריק איך אוים מײן הערצליכסטען דאנק דעם ארטאפעד. ספעציאליסט ה' דיר. י. ראפאפארט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10, פראנט, פארטער, פאר'ן אמב-האלטען מיר מײן דאפעל-ברוך, וועלכעס האט מיר פיל יאהרען זעהר שווערע שמערצען פערשאפט. איך ערקלער דא מיט צופרידענהײט, דאס א דאנק ה' דיר. י. ר. האט מיט זײן אויסגעצײכענטע מעטאדע זעהר פיל געהאלפען און איך פיהל מיך זעהר גוט און ארבײטספעהיג, פאר וועלכעס איך דאנק איהם בעסטענס.
אברהם קאמעלגארן, לאדז.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat“, spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat“, Piotrkowska 21.